EHL-İ VUKUF GİRDABI...

MOSKOVA SAHTE KOMÜNİST PARTİSİNDEN ŞİKÂYETÇİ...

سبيل

الكل في سبيل الحق

Sebil

Herşey Hak için

Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● *28 Ekim 1977*
Siyasî, edebî, tarihî, ilmî haftalık gazete ● *14 Zilkade 1397*
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 — 207 Cağaloğlu — İSTANBUL

SAYI: 96 / BEŞ LİRA / BİR DM.

İslâm ülkeleri mi; hani nerede?..

MASON Parababaları kadın oynatıyor

27 İSLAM ÜLKESİNİN 200 UZMANINA VERİLEN YEMEKTE İÇKİ SERVİSİ YAPILMADI

Delegeler Felekten bir gece çaldı

İşlem Ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odalarının İstanbul'daki kongresine katılan Uzmanlar, Ethel Sayın'ı dakikalarca alkışlayıp, gül yağmurlarına Dansöz Topkapı'nın danslarına hayran kaldılar

İSLAM Ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odalarına İstanbul'daki kongresi devam ederken, delegeler önceki gece Maksim ve bulundukları İnsan Sabri Çağlayangil ve Atatürk Kültür Bakanlığı "Felekten bir gece çaldı". 27 Müslüman ülkeden gelen Ticaret ve Sanayi uzmanları içki servisi yapılmayan

ülkeler gecesinde Ethel Sayın'ı dakikalarca alkışlayıp, dansöz Nesrin Topkapı'nın danslarına hayran kaldı.

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil ve Ticaret Bakanı Aydın Oktay Güner İstanbul'da bulunan 27 İslâm ülkesinin 200 delegesi şerefine Maksim salonlarında şahane bir ziyafet verdiler. Davetlilere, yemekle suyu, gazozu, meyva suyu, ayran ve soğuk içecek dışında ikram edildiği gecede özel olarak şahneye çıkan Ethel Sayın bütün bu ikramdan sonra gül yağmurlarının altında programından sonra gül yağmurlarının altında Müslüman ülkelerin Ticaret ve Sanayi Odaları temsilcilerini bir araya getiren gecede içki servisi yapılmaması büyük ilgi uyandırdı.

Yabancı ticaret ve sanayi Odaları uzmanlarının dansöz Nesrin Topkapı'nın programına büyük bir beğeniyle alkışlayarak sanatçının alkışlarıyla şahneye çağırdılar. Delegelerin Nesrin Topkapı'nın dansı sırasında ellerinde tempo tutarak sanatçıyı coşturmaya çalıştıkları görüldü. Gece sanatçıyla konuşmaya çalışan yabancı konuklar, "Gerçekten harikalardan bir çalışmanın ve yükseklerde çok iyi bilyorlar" dedi.

Müslüman ülkelerin Ticaret ve Sanayi Odaları temsilcilerini bir araya getiren gecede içki servisi yapılmaması büyük ilgi uyandırdı. Gecede İTTİA Başkanı Nihat Sayar içkisiz ayranın gaz yapmasından şikâyetçi olduğunu ifade etti. Eğlence gecesinde bulunan delegeler de içkisiz eğlencenin bütün yabancı misafirlere hoş geldiğini belirttiler.

(Foto: HÜRİYET)

OKUYUCULARIMIZLA HASBİHAL

TEK ÇÂRE...

Sevgili okuyucularımız!..

Kâğıt zamlarının ilân edilmesini takib eden günlerde size ulaşan Sebil'imizin hasbıhal köşesinde şu başlık vardı: *Bizde zam yok!*» Evet, kâğıt zammı bilhassa fikir gazeteciliği için son derece ağır külfetler getirmişti ama, biz bu külfetleri göğüslemek karar ve azmindeydik. Esasen sâir zamlarla boğuşmak mecburiyetinde kalan ve kaahir ekseriyeti mütevâzi bütçeli olan okuyucularımıza, gezetemizin fiyatını artırmak suretiyle bir bakıma üzerimizdeki ağırlığı onlara devretmek mânâsını taşıyacak kararımız olamazdı.

Olmamıştır ve olmayacaktır.

Tekrar edelim, gazetemizin fiyatını artırmak gibi düşüncemiz yoktur.

Ancak, hareketimizin takdirkârı okuyucularımız tarafından da merak edildiği gibi, zamlarla gelen külfet Sebil'imiz tarafından nasıl göğüslenecektir?..

Bu sual, bizim gazete gibi, lotaryacılığa, dedi-koduya renksizliğe, velhasıl bugün Türk Basını'na musallat olmuş her türlü çirkin amma para getirici yollara kat'iyetle kapısını kapatmış, üstelik bunlara karşı mücâdele vermekte olan bir fikir gazetesi için hayâti ehemmiyettedir. Şundan okuyucularımız kat'iyetle emin olmalıdırlar ki; sizlere sunmakta olduğumuz 16 sahifelik Sebil'imiz kâğıttan, mürekkebe ve matbaadaki sâir giderlerine kadar bütün hususlarda son zamlarla büyük bir mâliyet artışıyla karşı karşıya gelmiştir. Âdeta sadece kâğıt maliyeti 5 liraya yaklaşmaktadır.

Günlük gazeteler ömürlerini yukarıda bahsini ettiğimiz yollarada zaman zaman tevessül ederek, fiyatlarına yüzde 75 zam yaparak ve devlet kasasından aldıkları resmî ilânlarla devam ettirmekte, ticâretlerini belki de eskisinden daha iyi bir duruma sokmuş bulunmaktadırlar.

Ancak, bizim için böyle bir durum, elbette mülâhaza edilemez. SEBİL, fiyatına zam yapmamıştır. O, devlet kasasından resmî ilân karşılığı olarak her ay yüzbinlerce lira da devşirmemektedir ve yine O, birtakım gayrı meşrû kazançlara âlet olarak mahiyetini bilmediği (sahiplerinin ahlâk ve imanlarından emin olduğu bir iki istisna dışında) bir takım husûsî ilânlara sahifelerinde yer vermemektedir.

O halde ne olacaktır?..

Sebil'imiz müşterek gayretlerimizle yaşayacaktır!.

Bu cümlenin mânâsı şudur: Sebil'imiz, kadrosu abonesi ve okuyucuları ile bir âile teşkil ettiğine göre, âilenin bütün ferdleri elbirliği yaparak Sebil'i devam ettireceklerdir.

Bunun için biz, şöyle bir hâl tarzını mâkûl bulmakta ve okuyucularımıza arz etmekteyiz. Sebil'imizin piyasadaki fiili satışını artırmak ve ondan da ehemmiyetlisi abone miktarını çoğaltarak, bu yeni mâlî külfeti aşmak...

Ayrıca mevcud abonelerimizin hiç ihmâl etmeden, abonelik lerini yenilemeleri de üzerinde hassasiyetle durulması iktiza eden bir meseledir. Zira abonesini müddet dolduğu halde yenilemeyen pek çok kardeşimiz vardır..

Bu sebepledir ki, gelecek sayımızda evvelce de yaptığımız gibi, gazetemizle birlikte okuyucularımıza hazır posta çekleri sunmaya çalışacağız. Okuyucularımız ihmâl etmeden, bu posta çeklerini değerlendirerek abone borçlarını tediyede ve yeni aboneler bulmakta titizlik göstermeleri halinde, sıkıntımız büyük ölçüde hafifleyecektir kanaatindeyiz.

Arzedeceğimiz bir diğer husus ise posta çeki ile abone olanların gazetelerini göndermekte gecikmemiz üzerine.. Bu, posta çekleri merkezinden malûmatın geç intikali yüzünden olmaktadır. Onun için parasını posta çeki ile gönderen abonelerimiz bize vaziyeti ayrıca bir mektubla bildirirse gecikmeden gazetelerini gönderebileceğiz.

Son olarak, abone adres makinasında meydana gelen bir arızadan dolayı 95 ve 96. sayılarımızı birarada postalamak mecburiyetinde kaldığımızı ifade ile özür diler hürmetlerimizi sunarız.

Sebil

millî sanâyide
UĞURGÜL

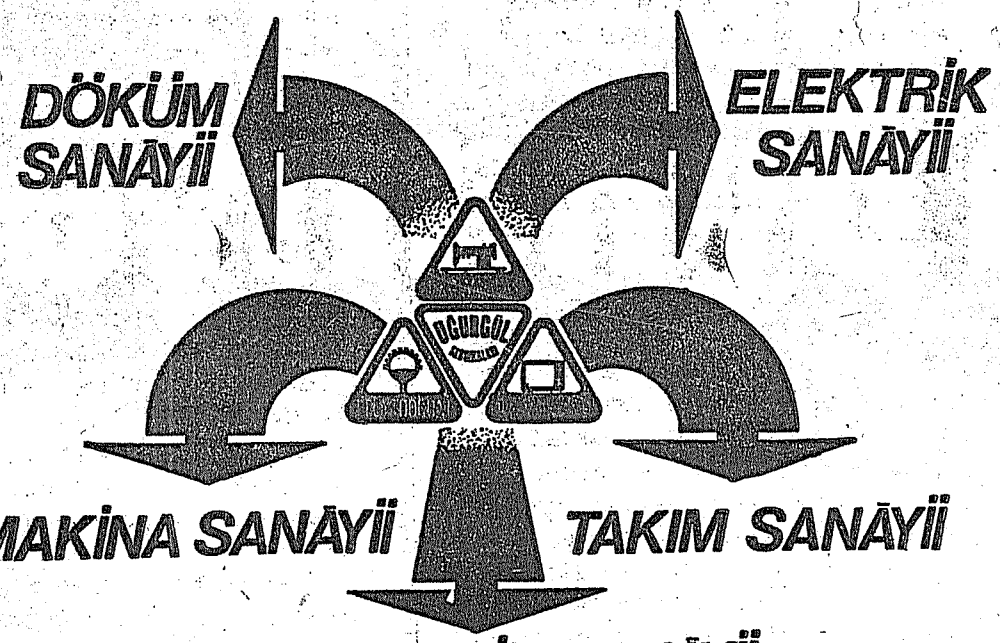

sanayide uğurgül lider

FABRİKALAR

1 — Validesuyu Cad. No. 1/1
KÜÇÜKKÖY — İSTANBUL
Tel. : 23 31 16 — 23 30 11

2 — Cennet Mah. Hürriyet Cad.
No. 27/A KÜÇÜKÇEKMECE — İSTANBUL
Tel. : 73 08 31

MERKEZ

Muradiye Cad. No. 49/1
Saf Han SİRKECİ — İSTANBUL
Tel. : 26 71 50 — 26 71 51
Telex : SARP 22901

İST. TEŞHİR ve BAKIM SERVİSİ

İ.M.Ç. A Blok No. 2539
Tel. : 25 26 58 UNKAPANI

ANKARA SATIŞ BÜROSU
Anafartalar Cad. Adliye Karşısı
Sakarya Apt. Kat: 3 No. 50
Tel. : 10 77 38 ANKARA

İZMİR SATIŞ BÜROSU
Fevzipaşa Bulvarı Çankaya Cad.
Yılmaz Han Kat : 5
Tel. : 13 74 30 İZMİR

ADANA SATIŞ BÜROSU
Ziyapaşa Bulvarı No: 65 Taştepe
Ap. Asma Kat Tel : 22 225 ADANA

başyazı

Ehl-i vukuf girdabı

Kadir Mısıroğlu

CEMİYETLERİ ayakta tutan temel müessirlerden biri de, adâletin, amme vicdanını tatmin edebilecek bir mükemmeliyette tevziidir. Bu ise, ancak suçların cezâsız kalmaması, cezâların —şekil ve müddet itibariyle— üzerinde ittifak edilmiş içtimâî kıymet hükümlerine tetâbuku (uygunluğu) sâyesinde sağlanabilir. Bu kıymet hükümlerinin muhtevâsı da, —geniş ölçüde— din, örf ve geçirilen tarihî tecrübelerin te'siri altındadır. Onların bir nevi enmuzeci ve muhassalasıdır. Bu yüzdendir ki; devirden devire ve ülkeden ülkeye büyük bir farklılık arzederler.

İctimâî kıymet hükümlerinin bu farklılıkları başta **«ahkâm-ı şahsiyye»** olmak üzere milletlerin bütün hukukî mevzuatlarına akseder ve onların millîliklerini sağlar. O derecede ki; —ilmen tecvizi imkânsız da olsa— birtakım yabancı kanunları tercüme ve kabûl edenler ile, getirdikleri yeni hukukî esaslarla milletlerinin mâşerî kıymet hükümleri arasında asgarî bir ahenk ve beraberlik sağlamak üzere —nisbî de olsa— bir adaptasyona (intibak ettirme âmeliyesine) mecbûriyet hissederler. Bizde olduğu gibi bu yapılmadığı veya yapılamadığı takdirde, kanunların tatbik kabiliyeti zaafa uğrar ve amme vicdanının verilen cezâlar karşısında tatmini mümkün olmaz.

Bizim mevzuatımızda, bu yönden en fazla aksayan, İsviçre'den muktebes **«Medenî Kanun»** ile İtalya'dan alınmış bulunan **«Ceza Kanunu»**dur. Bunların birincisinin — elli yıl sonra da olsa — tâdil edilmek üzere ele alınmış bulunması, memnûniyet vericidir. Cezâ Kanunu'muzun da aynı mantık ve mülâhazalarla yeniden gözden geçirilmesinde geç kalınmamalıdır. Zira, bütün ictimaî görüşlerin nihaî gâyesi **«insan»**ı mes'ud etmek olduğuna ve bu da herşeyden önce vicdanî tatminkârlığa bağlı bulunduğuna göre, adâletin tevziine karşı beslenilen adem-i itimat hislerinin onu ne ölçüde rahatsız ve rencide edeceği gözönüne getirilmelidir.

Bununla beraber, memleketimizde cezâ hukuku sâhasında adâlet hissi ve dolayısıyla amme vicdanını rencide eden husus, TCK'nunda bir adaptasyona gidilememiş olmasından ziyâde, umûmiyetle başvurulan **«ehl-i vukuf tatbikatı»**ndan doğmaktadır.

Ehl-i vukuf, birtakım fennî bilgilerle mücehhez insan demektir. Hukukî ihtilâflar çok çeşitli ve girift olduklarından, bazan hak ve hakikatın tecellisi, evveliyetle başka bir ilme mensub kimselerin düşünce ve kanaatlerini öğrenmeye muhtâç bulunabilir. İhtilâfın hukuk sahası dışındaki vechesini hallet-mek, hâkimin selâhiyet ve iktidarını aşar. Umûmiyetle bu gibi sebeplerle başvurulan ehl-i vukuf tatbikatını, adâletin tecellisine yardımcı saymamak imkânsızdır. Ancak, bizde sırf hukukî bir vasfı hâiz olan mes'eleler için de, ehl-i vukuf'a müracaat edilmektedir ki; işte bunu tabii ve faydalı saymak mümkün değildir.

Üstelik, bu gibi ehl-i vukuflar bugün parti merkezlerinden daha ziyâde siyâsete müstağrak bir halde bulunan üniversitelerimizin hocaları arasından seçilmekte ve kendilerinden hukukî ve siyâsî vecheleri içiçe olan birtakım fiiller hakkında kanaat sorulmaktadır. Ehl-i vukuf olmanın vazgeçilmez şartlarından biri **«tarafsızlık»** diğeri de **«ilmîlik»** olduğu halde bu gibilerin mütalâalarında bu sıfatları asla bulamamaktayız. Zira bu gibi kimselerin kanaat ve temâyülleri evvelden bellidir. Kendilerine havâle edilen bir makale veya kitabı şahsî temâyüllerinden sıyrılmaksızın okumakta ve son derecede indî raporlarla adâleti saptırmaktadırlar. Hattâ o derecede ki, bazılarının eser veya makale şöyle dursun, imzaladıkları raporu bile okumadan dava dosyasına koydurduklarına şâhid olmuşuzdur. Bunlardan biri de hakkımızdaki menfî raporları gözü kapalı imzalamakla meşhur olmuş bulunan, sözüm ona ordinaryüs hukuk profesörü Recâi Gâlib Okandan Bey'dir.

Bu zat, 1970 yılında genişletilmiş ikinci baskısı neşredilen **«Lozan, Zafer mi, Hezimet mi?»** isimli kitabımızın birinci cildi hakkında içinde **«M. Kemâl Paşa'ya hakaret olduğu»** tarzında bir rapor vermişti. Kalemde dosyayı incelerken.

«— Hocam, şu kitabı okudunuz mu?..» diyerek kitabı kendisine gösterdim.

«— Hayır.» dedi.

Bunun üzerine,

«— Hocam hakkında rapor vermişsiniz...» diye ilâve edince,

«— Öyleyse okumuşumdur, unutmuş olabilirim.» mukabelesinde bulundu. Bu defa yanına yaklaşarak imzasını ve raporun tarihini göstererek :

«— Raporunuzu imzalayalı on gün olmuş. Siz on günde okuduğunuz beşyüz sayfalık bir kitabı unutur musunuz?!..» diye sordum.

Artık onun kalemdeki kâtibeler önünde ne hale girdiğini tasavvur ediniz. Bu hâdiseyi bilâhare mahkeme huzurunda da nakletmiş ve yeni bir ehl-i vukuf istemiştim.

Ricâi Gâlib Okandan Basın Savcılığına gazetemizde neşredilen **«Kemalist İnkılâbın Anatomisi»** isimli seri yazılarımız hakkında da bizi suçlayan mufassal bir rapor takdim etmiştir. Ancak yaptığımız tahkikata nazaran yazılar şöyle dursun bu raporu bile okumadan imzalamıştır. Güya savcının dava müddetinin mürura uğramakta olduğu hususundaki ısrarını kıramamış ve raporu ders verirken kürsüde imzalayıp vermiştir.

Bilhassa basın dâvâlarındaki ehl-i vukuf tatbikatına dâir verdiğimiz Recâi Gâlib misâlini çoğaltmak da mümkündür. Ancak neye yarar!?.. Zira hakimler — ihtimâl biraz da mes'uliyeti başkalarına yıkmak için — bu yola gitmeyi alışkanlık hâline getirmiş bulunmaktadırlar. Hatta, hazırlık tahkikatlarında bile Bakanlığın aksine emirlerine rağmen bu gibi ehl-i vukuflara müracaat olunmaktadır. Yıllarca hukukun tatbikatı ile yoğrulmuş ve emsâl ceza davaları dolayısıyle bir hayli ihtisas kesbetmiş hakim ve savcılar neyin suç olduğunu bir devletler umumî hukuku profesöründen daha az mı anlarlar. Elbette ki hayır!? Üstelik bu gibi ehl-i vukufa sorulan hususlar, hâkim ve savcıların selâhiyet ve iktidarı dışında olan faraza bir mühendisliğe veya tabâbete taallûk etmiyor ki!.. Bir yazıda bilfarz hakaret cürmünün unsurları bulunup bulunmadığını yıllarca ceza işleriyle yoğrulmuş bir tatbikatçı kadar bilmesine imkân olmayan birtakım kimselerin, sırf akademik ünvanlarına kapılmak bugüne kadar binlerce maznunun mağduriyetine sebeb olmuştur.

Bugünkü tatbik şekliyle ehl-i vukufluk müessesesi bizim gibi siyasî mevzularda kalem oynatanlar için bir girdap haline gelmiş bulunmaktadır. Bugün o girdabın dehlizlerinde şahsan yirmi civarında davanın çileleriyle cedelleşmekteyiz.

İçtimaî mevzularda yazı yazanların sadece bir tek ferd olarak mütalâaları mümkün değildir. Onlar, topluluk içinde — hiç şüphesiz — büyük bir kalabalığın sözcüsü durumundadırlar. Bu yüzdendir ki, mâruz kaldıkları ve kalacakları haksızlıkların sırf onların ferdî vicdanlarını değil, aynı zamanda cemiyetin belli bir kısmının vicdanını da sızlatacağını kabul etmek gerekir. Bu bakımdan ehl-i vukuf mevzuundaki sakîm tutumdan vazgeçilmesi ve bunun fikir yazarları için gayya kuyusunu andırır bir girdap halinde işletilmesinden vazgeçilmelidir!

DÜNDEN YARINA

M. ERTUĞRUL DÜZDAĞ

Barbaros ve adamları

Kendi donanma askerimden başka başıma döner kalmadı. Yirmi otuz bin donanma askeri candan, on bin can kaldı. Gerisi hep şehâdet şerbetin nûş eylediler

Yine bu on bin can, başımda çark-ı felek gibi dönüp:

«— Elem çekme Paşa Baba, birimiz kalmayıncaya kadar biz seni bırakmayız, hemen sen sağ ol!» derler idi.

Ben de :

«— Berhurdâr olun oğullar! Hak teâlâ sizden râzı olsun. Dünyada ve âhirette yüzünüz ak olsun!» deyip duâlar ederdim.

***

Yukarıdaki satırlar, «**Gazavât-ı Hayreddin Paşa**»dan alınmıştır. Bu mübârek eseri birkaç sene evvel «**Barbaros Hayreddin Paşa'nın Hâtıraları**» adıyla neşr etmiştik.

Hayreddin Paşa ve askeri, Tunus'ta, İspanyolların baskınına uğramışlardır. Paşa güç durumdadır. Gâzilerin çoğu şehid düşmüştür. Devam edelim:

***

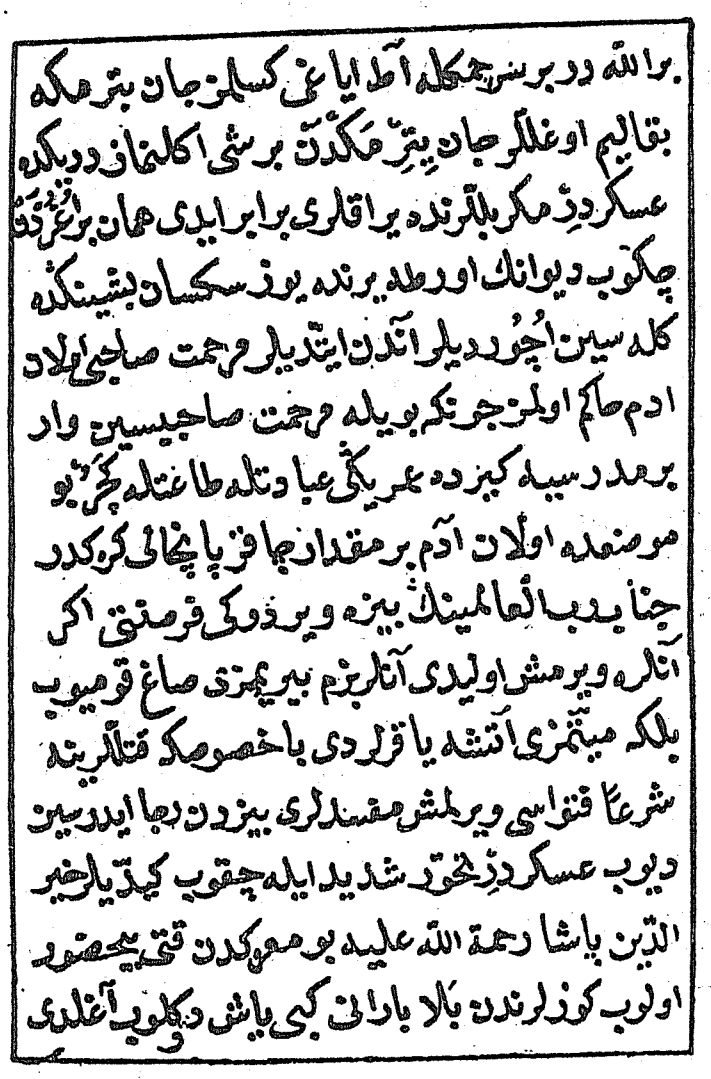

● «Gazavât-ı Hayreddin Paşa»dan bir sayfa.

Vaktâ ki kâfirler karabulut gibi gelip yetişti. O zaman, Padişah hediyesi olan tîg-i âteş - tâbı kılıfından yalın ettim. Allah için kâfirlerle cihâda niyyet edip, küffârın kalb cenâhına kendimi kartal gibi çarptım.

O zaman gaziler dahi:

«— Ya biz ne günümüze dururuz!» deyip,

«**Yâr odur ki bun deminde yâr ola**

«**Şâdlıkta her kim ola yâr ola**»

Kavlince, onlar dahi, önce birer yaylım tüfenklerini kâfirlerin kalb cenâhına boşalttılar, ardından dalkılıç olup kâfire daldılar.

Şöyle ki:

İki asker birbirine katıldı, yer penbe misâli atıldı. Üç buçuk saat âlâ cenk oldu, kılıçlar alkan ile lâ'l - renk oldu. Durmayıp gâziler serden geçerdi, ecel terzisi don biçerdi.

Kâfir leşinden tepeler oldu. Kelle dersen bostan kesimi gibi ayaklar altında kaldı. Kulak, tırnak, parmak, dülger yongası gibi uçup tozardı.

***

Gâzi leventler, Paşa Baba'ları için canlarını sebil etmektedirler.. Hem bu ilk defa da olmamaktadır. Gazavât'ın diğer sayfalarına bakalım:

***

Düşman yer götürmez asker ile önümüzü kestirip bize doğru gelirdi. İki asker karşı karşıya gelip, birbirine katıldı. Yer pamuk gibi atıldı. Kanın buhârı, yerin gubârı ile karıştı. Üçbuçuk saat büyük cenk ü cidâl, harb ü kıtâl oldu.

Amma bizim asker azdı. Çoğu da kırılınca, kalplerine korku düştü. Taraf taraf firara yüz tutmaya başladılar. Gördüm ki kötü saat bize döndü.

Bin kadar gâzi karındaşım etrafıma toplandılar :

«— Cümlemizin başı, yolunda fedâdır, devletlü Paşa. Sen yalnız bize dua eyle!»

Diye beni ortalarına aldılar. Yer götürmez askerin içine kendilerini vurup döğüşe döğüşe çıkıp, Allah'ın izni ile, selâmetle Cezayir'e döndük. Amma bu bin yiğit gâziden ancak ikiyüz elli yiğit kalmıştı. Gerisi hep şehâdet şerbetini içtiler.

Yârân ve kafadar olunca böyle olmalı.

Büyükler buyurmuş:

«**Yâr odur ki bun deminde yâr ola**

«**Şâdlıkta her kim ola yâr ola**»

Bu yiğitler de bize sadakatle yoldaşlık ettiler. Allah hepsinden hoşnut olsun!

***

Gazavat'tan buraya aldığımız her iki parçada geçen beyit dikkatimizi çekiyor. Onu şöylece açıklayabiliriz :

«Rahat ve geniş zamanlarında, kimseden birşey istemezken herkes dostluk gösterebilir. Fakat asıl dostun, dar, sıkıntılı ve muhtaç olduğun zaman yardımına koşandır.»

***

Acaba emrindeki reisler ve leventler, Hayreddin Paşa'ya neden bu kadar bağlı idiler? Nasıl olmuş da Hızır Reis'likten, Devlet-i Aliyye-yi Osmâniyye'nin Kabudân-ı Deryâ'lığına, kafası, yüreği ve bileği ile yükselebilmişti. Çoğu söz dinlemez birer deniz canavarı olan bu adamları kendisine bağlıyan ne idi?

Evet, emrindeki kurtların gözünü bazen kan bürür ve Paşa Baba'larına da kafa tutarlar. Bir keresinde Cezâyirde Osmanlı'ya karşı isyan çıkar ve elebaşıları yakalanır. Cezâyir ulemâsı, âsilerin katline fetva verirler. Fakat Paşa, insaf ve siyaset icabı, suçluları bu seferlik affetmek istemektedir :

***

Suçlular yakalandıktan sonra divan topladım. Bütün askeri, ulemâyı sâlihleri ve şehrin ileri gelenlerini çağırttım. Büyük divan oldu.

Ulemâya sordum :

«— Ey efendiler, bunlar hakkında ne buyurursunuz?»

«— Ey Paşa efendimiz, bunlara ölümden başka bir şekil yoktur.»

O zaman askere hitap ederek bu adamları onlardan rica ettim.

«— Ey oğullar, gelin bunları affedelim. Bana bağışlayın.. Şimdi düşmez kalkmaz bir Allah'tır. Bir sürçmekle at ayağı kesilmez. Can bitirmeye bakalım oğullar!» dedim.

Ben böyle deyince asker hep birden kılıçlarını çekip, yük seksen beşinin de kellesini divanın ortasında uçurdular.

Sonra:

«— Merhamet sahibi olan adam hâkim olmaz. Bu kadar merhametli isen, var bir medreseye gir de ömrünü ibâdetle, taatle geçir. Bu mevkide olan adam bir miktar çakır pençeli olmalıdır..» diyerek hiddetle çıkıp gittiler.

***

İşte Barbaros Hayreddin Paşa'nın yanındakiler, boynu bükük «**koyun çelebiler**» değil, «**çakır pençeli erler**» idiler. Esasen hakikaten bir iş başarmak isteyenler, bu gibi «dik» ama «işbilir» adamlarla çalışmalıdır. Ötekilerle, ancak otlamaya gidilebilir.

Paşa'mızın başarısının sırrı ki hemen hemen diğer bütün başarılarınkinin aynıdır - bugün de yarın da lider olmak isteyen herkesi düşündürecektir.

***

«**Gazavat-ı Hayreddin Paşa**»nın sayfalarında bu sırrın cevaplarını bulabiliriz:

Hayreddin Paşa, yanındaki gâzilere sevgi ve saygı ile davranmıştır. Tehlikeli bir işe girişmeden önce muhakkak onlarla müşâvere etmekte onların canlarını onlardan habersiz ve boş yere harcamamaktadır. Adamların hepsi bulundukları yerin ehli ve lâyıkıdır. Durmadan ateş ve kılıç ile imtihan olunmaktadırlar. Hatır, gönül, iltimasın giremeyeceği bir yer varsa, o da deniz cengidir. Alınan ganimetler tam bir eşitlikle paylaşılmaktadır. Hayreddin Paşa'nın leventleri daima zengindirler dâima korunacaklardır.

BİZ BİZE

Adamlar ve Cüdamlar

Biz de bir Hayreddin Paşa bulabilirsek ona adam olalım veya adam bularak Hayreddin Paşa... Hiç bir şey bulamaz ve olamaz isek, işte böyle boş yere yanıp yakılalım.

Tek başına ne lider ne de adam, bir işe yarar. Adamlar bir liderin etrafında toplanabilmeli ve lider onları toplayabilmelidir ki, iş çıksın.

Lider, etrafına «*yiğitler*»i almalı ve onlara «*baba*» olmalıdır.

«*Yiğit*» dediğin, işbilir, mert ve sâdık adamdır. Dâvânın adamıdır. Bu dergâha, ne *manca* için, ne desinler diye, ne «*parmağını yalamak*», ne de sıkışınca kaçmak için gelmiştir.

Lider bu adamdan canını istesin, ama *dalkavukluk* ettirip ruhunu öldürmeye kalkışmasın.

Yiğit adam, ehil adamdır, dik adamdır. Bildiğini bilir. Üzerine aldığı işi bitirir. Liderinin yolunu açar. Zafer onunla kazanılır.

Sırtak, el uğuşturucu, «*evet efendim*»ci, «*isâbet ve kerâmet buyurdunuz*» *cu adam* müsveddelerinin göze ve kulağa hoş geldiği yerlerde «*adam*» bulunmaz. Buraları kısa zamanda «*cudam*» ların istilâsına uğrar. Ondan sonra ise, lidere de dâvâya da, *elvedâ...*

M. E. D.

rını, iş bitince bir kenara atılıp terk edilmiyeceklerini bilirler. Ehil olmayanların hatır gönülle önlerine geçmiyeceğinden emindirler. Zaten buna müsâmaha da etmezler.

Gazavat'tan bazı yerleri okuyalım:

⁂

«— Benim niyetim o tarafa doğru gitmektir, sizler ne dersiniz?»

Gâzilerin cümlesi bir ağızdan çağrışıp:

«— Niyet senindir, her nereye teveccühün olursa baş üstüne!» dediler.

«— Berhurdar olun oğullar. Benim de sizden beklediğim budur. Hakteâla hepinizden râzı ve hoşnut ola!»

⁂

«— Ey gâziler! Bu gece şöyle bir şey düşündüm. Eğer mâkul ise söyleyin.»

«— Senin muradın her ne şekil olursa başımız üzere, biz emrine ferman-berleriz.»

⁂

Kırando Kaptan'ı ise kendi yanıma aldım. Ölümlük ağır bir yarası vardı. Cerrahlarımıza baktırıp yarasını tımar ettirdim. Kendi yemeğimden verdirir, arada bir de hatırını sorar gönlünü alırdım.

Çünkü gerek kâfirden, gerek İslâmdan, işe yarar adamın hakkını teslim ederim.

⁂

Aktarma olan Venedik barçasını da boşaltıp, teknelerin hakkı olan beşte biri ayırdıktan sonra kalanı askere hak üzere pay ettim. Her askere yüz seksenbeş altın, çuha, tüfek, tabanca, bez, demir düştü. Cümlesi zengin oldular.

⁂

Her tekne'nin bir kışlası vardı. Kazanları, Orta'dan kaynardı. Haftada iki kere et verilirdi. Bir kimse kesesinden bir akça harç etmese, Orta mancası ile güzelce geçinir giderdi. Amma gâzilerin eli iyice genişlediğinden, istedikleri taamı alıp pişirip yer içerler, Orta kazanına hâcet yok, diye onu battal da etmezler, isteyen can yerdi. Nefis taamlara alışmış canlar ye mezlerdi. Kazanların her zaman yarısından çoğu artardı. Kalanı vilâyetin fakirine fukarasına dağıtır, üleştirirlerdi. Duayı kantarlarla alırlardı.

⁂

Gâzilerin cümlesini huzuruma çağırıp, açlıktan tokluktan, rahatlarından sual eyledim. Herkes ile ayrı ayrı hatır soruştum. Ben hal hatır sorunca gâzilerin cümlesi bir ağızdan:

«— Elhamdülillâh Kaptan Baba. Senin devletinde, halimiz âsûdedir. Yememiz içmemiz, rahatımız yerli yerindedir. Allah teâlâ siz gâzi kaptanlarımızı uzun ömürle muammer eylesin» diye dua ettiler.

⁂

Gâziler ganimet mallarını satıp savurup pay eylediler. Öyle ki hepsinin kuşakları sucuk gibi altınla dol-

(Devamı 15. Sayfamızda)

TÜRKÇESİ — Ahmed SELÂMÎ

«Türk layıklığı» îcâdı gerisindeki plânlar

Eski Diyânet İş. Başkanı ve hâlen malatya CHP meb'usu inönist Dr. Lütfi Doğan Beyin üst tarafında her gün yazı yazan bir zât, 16. 10. 1977 de şöyle diyor:

«... 163'üncü madde, eğer Türkiye Atatürk'ün çizgisinden ayrılmayacaksa, kalkmayacakdır...» «Atatürkçülük solda 141 - 142, sağda 163'üncü maddenin arasında yer alır...» 163. madde kalkacak öyle mi? Hayır kalkmayacak!.» «Türk cumhuriyeti derken, Türk layikliği de bu cumhuriyetin bünyesi içindedir. Türkiye'de ibâdet hiçbir zaman yasaklanmamışdır, hiç bir zaman mânevî kıymetlere hor gözle bakılmamışdır.....» «163 üncü madde rejimimizin temel direklerinden biridir. Onu çökerttiğimiz zaman Atatürk'ün yolundan kesin olarak ayrılmış olursunuz....» «163. üncü maddeyi iptal eden bir kânun meclislerden geçemez, çünkü böyle bir kânûna oy verecek olanlar milletin kaderini karanlığa gömmüş olmanın sorumluluğunu *(mes'ûliyetini)* taşıyacaklarından, bir gün mutlaka hesap vermek mecbûriyetinde kalırlar...» «Biz, değil 163. üncü maddenin kânundan çıkarılmasını; kânunların tatbîk edilerek, MSP DİSK gibi müesseselerin kapatılması gerektiğini söylüyoruz....»

Bu satırları yazan Cihad Baban'ın altında da, İnönist Dr. Lütfi Beyin yuvarlak lâfları yer almaktadır. Şöyle ki:

«Dînimizi kaybedersek, hiçbir mânevî ve insânî değerimiz kalmaz....» «Kuşkusuz dinin kurucusu Allah'dır ve o en iyi koruyucusudur. Ancak biz de onun ışığını, *inanç. ibâdet ve ahlâkını,* düşünce ve kalbimize yerleştirmek ve böylece korumakla görevliyiz...»

Bu iki yazı hakîkat halde aynı şeyleri söylemektedir. Aralarında, zerre kadar fark yokdur da desek câiz. Zâten bu iki zât arasında fikrî, îmânî bir âhenk olmasa, bir sahifede altlı - üstlü yazı yazamazlar... Ancak fikrî incelik kazanmamış veya yazılanların gerisindeki ma'nâ ve maksadları yakalama hassasiyetini elde edememiş okuyuculara, bu iki zâtın yazdıkları şeyler farklı gelebilir. Hakîkaten zâhirde, yani ilk nazarda ve dışdan görünüşde, böyle bir farklılık da yok değildir. Ama arzetdiğimiz gibi hakîkatde bu iki yazının ana fikri tıpatıp aynıdır. Çünki birinci zât, «*Türk lâikliğinin?*» tapınırcasına müdâfaasını yapmakda ve 163'üncü maddeyi de bu «*Türk lâikliği?*» denilen şeyin te'minâtı bilip cezbe derecesinde müdâfaa etmektedir. Bilmektedir ki, bu 163'üncü madde siyâsî, iktisâdî, ictimâî ve hukûkî sâhada, yani beşerî münâsebetler sâhasında, dînî orijinli (menşe'li) oluşu istemeyi, 10,5 seneye kadar varan bir suç sayar. Ve bunu da, zikri geçen sâhalarda İslâmîlik yerine beşerîlik hâkim olsun diye yapar... «*Türk lâikliği?*» denilen ve dünyânın hiç bir yerinde görülmeyen çarpık umdeye göre mevcûd «*düzene*» boyun eğmiş ve böylece de bu uğurda deformize olmuş (saptırılıp keyfe göre şekillendirilmiş) bir İslâmiyet taleb edilmektedir. İşte bu hedefe varmak için, «*Türk layıklığı?*» denilen layıklık îcâbı, Türkiye'deki müslümanlara cemaatleşme hakkı verilmez; dînî mekteblerle, diyânet riyâseti de materyalist bir rejimin herhangi bir resmî dâiresi gibi çalıştırılır; ve müslümanlara âid vakıf gelirleri de materyalist bir rejimin mâliyesinde toplanır... Halbuki garbın hiçbir lâik devletinde böyle ucûbe bir *layıklık* anlayışına ve tatbîkatına rastlanamayacağı bedihî bir hakikatdır. Hatta, kıpkızıl komünist Tito rejiminde dahî, müslümanlara âid vakıf gelirlerinin tamâmına yakını, müslüman cemaata âid olup; bu devletdeki müslümanlar kendi dînî tahsillerinde de tamâmen serbes bulunmaktadırlar. Hatta o kadar ki, devlet dâirelerine, Şeriat yazısıyla yazılmış isti'dâ (dilekçe) verdikleri takdirde, bunlar mu'teber addedilip resmî muâmeleye sokulmaktadır. Hulâsa «*Türk layıklığı?*» denilen lâiklik, bugünki şekliyle İslâmiyet'i karşısına alan, onu eritip saptırmayı hedef ittihâz eden bir zihniyeti ifâde eder. Ve bu zihniyete göre, siyâsî, iktisâdî, ictimâî ve hukûkî nizamları olmayan bir dîn îcâdı işi, en baş hedeftir. Ve geride de sâdece, *îmân, ibâdet ve ahlâk* kâidelerinden ibâret bir dîn kalsın istenmektedir.

İşte bu arzu da ikinci zâtın (Dr. Lutfi Beyin) yukarıya aldığımız satırlarında şöyle ifâdesini buluyor: «.... dînin kurucusu Allah'dır ve o en iyi koruyucusudur. Ancak biz de onun ışığını, *İNANÇ, İBÂDET ve AHLÂKINI,* düşünce ve kalbimize yerleştirmek ve böylece korumakla görevliyiz...»

Görüldüğü gibi iki zât da muâmelâtsız, münâkehâtsız, ukûbatsız, ictimâiyyatsız, siyâsiyyâtsız, iktisâdiyyatsız ve hukûkiyyâtsız bir dîni «*yerleştirmek ve korumakla görevli*» olduklarını söylemektedirler ki, işte zâhirde ve ilk nazarda görülemiyen ince nokta budur....

Bazı okuyucularımız, ele aldığımız mevzuların, biribirine çok yakın mevzular olmasının sebebini sormaktadırlar. Artık bilmem şu yazımızı da okuduktan sonra bunun sebebine âgâh olamıyan kalacak mıdır?

Biz, karşımızdaki cebhenin, İslâmiyet'i hangi entrikalar, gözboyamalar, fırıldaklar, afyonlayıp uyutmalar ve hangi ilkesel - ülküsel ölçüler îcâd ederek saptırmalarla deformize etmekte olduğunu içimiz yanarak görmekteyiz. Türkiye'deki müslüman cemaat ise. yangının farkında bile değildir. Birçoklarımız hâlâ, *para, mal, şöhret, gösteriş ve alkış* peşinde koşuşuyor. Halbuki müslümanın ilk ve baş vazîfesi, şu kısacık dünyâ hayâtında, *hakkın ve adâletin müdâfaa ve muhâfazasıdır.* Münâfıklar cebhesi karşısında muazzez ve mukaddes Şerîatımız yedi koldan ve sinsi sinsi kuşatılmışken, hangi yevmî mevzua el atabiliriz?. İstiyoruz ki, ehemmi mühimme tercîh edelim....

YOL
OLDUR Kİ DOĞRU VARA
Selâhaddin ES

163'ün pençesinde cezâevinde 18'inci hafta

Müslüman ülkeler mi? Hani nerede?..

S. Muradbeyli

Ankara'da, geçtiğimiz, günlerde toplanan **«İslâm Ülkeleri Ekonomi, Sanâyi ve Teknoloji İşbirliği Konferansı»**nın ümid olunan alâkayı görmediği iddia olunmaktadır. Demokrasilerin kelle hesabına itibar eden değerlendirme ölçülerini esas alacak olursak, bu iddia doğrudur ve bu takdirde yapılacak hiç bir şey yoktur, yakınmaktan gayri... Çünkü, Ankara'ya gelenler nihayet bir kaç ülkenin ve İslâm Bankası'nın temsilcilerinden ibârettir. Buna rağmen, İslâm Bankasından on milyon dolarlık (200 milyon liralık) bir kredi sağlanmıştır. Maliye Bakanı'nın taa Washington'lara kadar uzanıp ancak **45 milyon dolar** bulabildiği bir dar dönemde, İslâm Bankası'ndan alınan bu kredi miktar olarak sembolik mâhiyetteyse de mânâ olarak çok şeyler ifade etmektedir. Çünkü, gerçekten de, bu bir başlangıçtır. Eğer Türkiye bundan sonra da İslâm Dünyası'yla bütünleşmek yolundaki gayretlere daha sâmimi ve ciddî bir sûrette alâka gösterirse bugünkinden daha iyi imkânlarla karşılaşması muhtemel ve mümkündür.

Ancak mes'ele, Türkiye'nin, Batı Dünyasından fiilen ve kesinlikle kapı dışarı edilmesinden sonra, sırf iktisâdî sebeplerle İslâm Dünyasına yaklaşması meselesi olarak ele alınacak olursa, bugün elde edilen on milyon dolarlık krediyi bile fevkalâde büyük bir nimet olarak görmek gerekir. Çünkü, bu meblağ, Türkiye'nin diğer İslâm ülkelerinde de pek nâdir olan islâmî şuura sahip idarecileri üzerinde uyandırdığı hüsn-ü zanna istinaden verilmiştir ve şu anda ancak sancılar veren bir yara üzerine sürülecek merhem tesiri yapmaktadır. Ama, dikkat edilsin, bu merhemin sâdece yumuşatıcı değil, aynı zamanda tedâvi edici husûsiyeti de vardır; ancak bu tedâvi edici hassa bu meblağın içinde hissedilmeyecek derecede azdır, onu ancak erbâbı anlayıp iyi bir tahlil sonunda ortaya çıkarabilir.

Ama, biz mes'elenin sadece maddî menfaat tarafına bakmamak zorundayız. Türkiye'nin İslâm ülkeleriyle münâsebetlerini sırf bu maddî-iktisâdî temellere dayandırmak isteyen zihniyettir ki; fitne ve düşmanlığın yeniden uyanması için dinamit fitilini temele yerleştiriyor demektir. Çünkü hele bugünkü İslâm dünyası, idâreci kadroların İslâm'a karşı besledikleri allerji bakımından Türkiye'dekilerden daha müsbet değildirler. Bu yüzden, yetişmiş oldukları **İslâm-dışı** kültürlerin tesiriyle, İslâm ülkelerinin kalkınmasını, işbirliğini ve İslâm milletinin cihanşümûl kardeşlik hislerinin gelişmesini kendi kafa ve kalblerindeki dünyaya en büyük düşman bilip engellemeye çalışıyorlar. Çünkü İslâm ülkelerinin başında müslümanların hak ve hürriyetlerini korumak için değil, İslâm dışı kültürlerin, dünya görüşlerinin bekçiliğini yapmak için bulunuyorlar. Türkiye müslümanları nasıl katlanıyorsa, dünyanın başka yerlerindeki müslümanlar da bu zillete daha şiddetli şerlerden korunmak kaygusuyla râzı olmuş gözüküyorlar.

Dikkat edilecek olursa, Türkiye'yi 150-200 yıldır Avrupa'nın uşağı yapmak, yâni Batı kültürünün inanç, ideoloji ve düşünce kalıplarında şekillendirmek için uğraşanlar, bunca denemeden sonra milletimizin elinde - avucunda kalanın zehir zemberek bir netice olduğunu, Türkiye'nin çıkmazlara sürüklendiğini görmezlikten gelip, elli yıldır goygoyculuğunu yaptıkları bir İslâm düşmanlığının resmî plânda da artık yavaş yavaş eski allerjik reaksiyonları (aksülamelleri) doğurmadığını görünce, müslüman kitleleri, hiç olmazsa umutsuzluğa, yeise düşürmek için **«Aaa!.. gördünüz mü, o çok umut bağladığınız İslâm ülkeleri sizin çağrınıza kulak bile vermediler, para olarak da ancak on milyon dolarcık îâne lütfettiler!.. Hâlâ mı İslâm kardeşliği hayâline bel bağlamaya devam edeceksiniz?»** misillû -güyâ- ikâz edici feryatlar atmaya başladılar.

Ahh, bu hokkabazlık!..

Türkiye müslümanları şunu kesinlikle akıllarından çıkarmamalıdırlar ki; dünyanın başka yerlerindeki müslümanlar da kendilerinden daha elverişli şartlarda değildirler. **Petro-dolar**'larıyla kapitalizme olduğu kadar, **komünizm, kavmiyetçilik** ve sâir **İslâm - dışı yollara** destek olan idâreci sınıflar büyük çapta kaybedilmiş, İslâm'ın özüne düşman sınıflardır. Bunun yanında, hele son yarım yüzyıl boyunca siyâsî istiklâlleri için çırpınan İslâm ülkelerinin bu mücâdelelerinde dâima bir yabancı gibi hissiz, taş gibi duran bir Türkiye'nin içtimâî ve iktisâdî bakımdan sıkıntılı bir durumda olduğunu görüp de yardıma koşacak kimse bulmak o kadar kolay olmasa gerek.. 300 sene, bir eyâletimiz olarak tarihimizin ve millî hayatımızın tabiî bir parçası olan **Cezâyir** bugün sosyalist idârecilerin çengelindeyse, bunun müslümanlara karşı batıcılık ve NATO sevdâsıyla fransız keferesini tutan Türkiye'nin de vebâli vardır. Bu ülkeyle Türkiye arasında halâ bir diplomatik münâsebet bile yoktur. Kezâ, **Mısır'ın sâdece İslâm düşmanı** idârecileri değil müslüman halkı da hele 1956 Süveyş çıkarması günlerinde ilkmektepleri dahi bombalayarak kan kusan İsrail karşısında, Türkiye'nin, hattâ Amerika ve Rusya kadar dahi yapmacık bir üzüntü bile beyân etmeyip kesinlikle Yahudiler tarafında yer almasını unutmuş değildir. Çünkü o savaşta onbinlerce yavrusunu **«napalm bombaları»**na kurban etmiş olanlar, elbetteki en yakın çevreden en uzak çevreye kadar bütün suçluları arayacaktır.

Biz, Türkiye müslümanları olarak hangi hâin tertip ve zâlim tatbikatla ortaya çıktığını düşünmeden, yakın tarihimizdeki arkadan hançerlenişimizi unutuyor muyuz? O halde, eğer sırf menfaatler üzerine bir dünya kurulacaksa, Türkiye'nin 30 yıl önceki topraklarında kurulan İsrail'i 1948'de **—sanki beklermişcesine—** hemencecik tanıyıvermesi ve bu meydanda, halkı müslüman olan bir devlet olarak yapa-yalnız kalması da dünya müslümanlarının kalbinde hâlâ bir derin yaradır. Türkiye ne yazık ki; Kıbrıs dışında, müslümanların Dünya'nın çeşitli yerlerinde verdikleri istiklâl mücâdelelerinden habersizdir. Hani, Keşmir için, Moro (Filipinler) için, Eritre için, Filistin için, Türkistan, Kırım ve Balkan müslümanları için, Afrika'da hatta Amerika'da mevziî mücâdeleler veren müslümanlar için bütün dünyayı sarsacak mâhiyette akılcı ve inançlı çıkışlar?

900 sene boyunca, İslâm sancağının en müstahkem burcu olarak hizmet ifâ etmiş bir Türkiye'nin bugün istese de kurtulamayacağı bir nazar vardır: **Bütün dünya müslümanlarının gözü** —bütün olup bitenlere rağmen— **halâ Türkiye'dedir!** Çünkü gerek tarihî tecrübe ve teamülleri, gerek jeopolitik ve stratejik ehemmiyeti, gerekse insan gücü Türkiye'yi hâlâ, halkı müslüman olan ülkelerin gözünde mümtaz bir mevkide göstermektedir. Ve lâkin, Türkiye bugün kendi içinde son bir hesaplaşmaya doğru sürâtle gitmekte olduğu intibaını uyandıran bir büyük içtimâî buhran içindedir ve hızlı sanâyileşmenin meydana getirdiği bir kaynak yetmezliği yüzünden, iktisâden de bir çıkmaza saplanmıştır.

Böyle bir durumda Türkiye, İslâm ülkelerinin sâhip olduğu âtıl sermâyeden de faydalanmak için yeni bir dış siyâset takip etmek istemekte, ancak lâikliği (İslâm-dışılığı) kurban olarak kaptırmamaya azamî dikkati göstermekte; kezâ İslâm ülkeleri idârecileri de büyük ekseriyetiyle bir İslâm bloku oluşmasına âlet olmaktan korkmakta, sayıları az olan ve İslâm Birliği idealine bağlı olanlar ise Türkiye'ye iktisâdî-mâlî yardımın ancak, bu ülkenin, İslâm Birliği'ne kesinlikle azâ olmasından sonra yapılması görüşündedirler. Türkiye ise bu durumdan idâreci kadrolarının büyük ekseriyetiyle kaygu duymakta, iç hukuk düzenlemesinin (yâni lâikliğin) elverdiği ölçüler içinde, şartlı olarak İslâm Birliği'ne azâ olunabileceğini düşünmektedirler. Tabiatiyle bu şartla azâ olmak demek, İslâm Birliği fikrini kendi içinden kundaklamak demektir.

Böylesine çapraşık hesapların yapıldığı bir zamanda İslâm Bankasının Türkiye'ye on milyon dolarlık bir kredi açmasını dahi bu açıdan hayırlı bir gelişme sayıyoruz. İnşaallah, dünya müslümanları sırtlarında taşıdıkları kamburları atıp, birbirleriyle sâdece menfaat sahasında değil, her sahada yardımcı olmanın, İslâm kardeşliğinin tabiî gereği olan şuûra ererler

حقایق البیان فی حق جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان

Hakaayık-ül Beyan Fî Hakk-ı Cennetmekân Sultan Abdülaziz Han

Sâdeleştiren ve tahşiye eden: YAŞAR KOÇAK

13

Bir gece cennetmekân efendimizin yazıhânesini bende bulunan anahtarla açtım, bahsi geçen kâğıdı okudum, meseleye tamâmiyle vâkıf oldum. Padişah hazretleri bana bir suâl sorduklarında ma'ruzâtımı derece derece kuvvetlendirmeye başladım. Mağfûr Pâdişah efendimiz hazretleri

«— Hakikâti söylemekden niçin çekiniyorsun» buyurdular.

«— Validemiz Sultan hazretlerinden çekiniyorum, onun için herşeyi zâtınıza tamamen arzedemem» cevabını verdim.

Zannedersem efendimiz hazretleri daha sonra Valide Sultan hazretlerini görerek

«— Hafız'ı taltif et, bildiklerinin hepsini anlatmasını tenbih et» demiş

Ertesi gün Vâlide Sultan tarafından bana dört-beşyüz lira kıymetinde süslü bir mahfaza hediye edildi.

«— Onun, aslan oğluma sadâkatini iyi bilirim, bildiklerini tamamen arzetsin, korkmasın» buyurarak Vâlide Sultanın inâyetine mazhar oldum.

O gün bildiğim bütün hakikatleri anlatmaya başladım. Vâlide Sultan bana böyle bir lütûfda bulunduğu gibi Leim Mahmud Paşa'yı da huzuruna çağırdı.

«Büyük bir işe teşebbüs ediyormuşsun, sakın vekillerin fikirlerini almadan teşebbüsde bulunma,» diyerek cennetmekân efendimizin talimâtiyle tenbihde bulundu. Leim ve anlayışsız Mahmud Paşa birtakım lüzumsuz sözler söyleyerek Vâlide Sultan'ı iknâya çalıştı. Fakat onun bu tutumu, Valide Sultan Hazretlerine, nasıl bir kâfir olduğunu anlatmaya yetmişti.

Bunun üzerine Vâlide Sultan hazretleri oğluma:

« — Aman oğlum bu adam delidir, sadâretde kalması maazallah devlet ve milletin felâketi demektir. Binaenaleyh bu adamı Sadâret'den uzaklaştır, devlet ve milleti bu zâlimin elinden kurtar.» dedi.

Hemen o gece harem-i hümâyuna çağrıldım, içeri girdiğim de Vâlide Sultan hazretleri bir şala bürünmüştü. Bu halde bana:

«— Bu herif delidir, hâydi seni göreyim Sadâret Makamı'nı bu habis adamdan kurtar, ben de seninle beraberim» buyurdu.

Ondan sonra padişah hazretlerinin huzuruna girdim. Geçmiş marûzâtımı hükümdar'a arzettim. Ben mes'eleleri anlatırken Vâlide Sultan kapının arkasındaydı. Bir ara bana kapı arkasından:

«— Korkma söyle, ben arkandayım» demesi bu sâdık kula büyük cesâret verdi. Ben de âkibeti meçhûl hâin Mahmud Nedim'in bütün hâinliklerini ortaya serdim. Benim için bir şeref vesilesi olan padişâhın müsaadeleri üzerine huzurdan ayrıldım.

Ertesi gün efendimiz erken vakitde mâbeyn-i hümâyuna geldi. Beni huzurlarına çağırdı.

«— Ne yapacağız bu adam devlet ve milletin başına büyük bir felâket getirecek» dedi.

«— Yapacak hiç birşey yok, emr-ü ferman buyurursanız gider ondan **mühr-ü hümâyunu alır onu da Bâb-ı Âlinizden dışarı atarım»** dediğim zaman:

«— Haydi git icâbına bak» buyurmaları üzerine yıldırım gibi Bâb-ı Âliye geldim. Hemen hâin Mahmud Nedimi buldum. Görüştüğümüzde

«— Elhamdülillah büyük bir hizmete muvaffak oluyorum teşebbüslerim yarım saate kadar imzalanacaktır» diyerek beni idâre etmeğe kalktı.

«— Ben size başka şey için geldim» demem üzerine azledildiğini anladı ve

«— Sadâret'den mi azledildim» demesiyle

«— Evet mühr-i hümayunu almaya geldim» cevabını verdim. Diz çökerek

«— Âman evlâdım beni parçalarlar, bana sahib ol» gibi hâinâne saçmalıklarda bulundu. İçimden gelmeyerek

«— Korkmayınız padişâh hazretlerinin sâyesinde birşey olmaz» dedim.

Sonra mühr-i hümâyunu aldım ve çıkdım. Büyük bir sürâtle hâkipâ-yi şâhâneye yüz sürdüm. Mühr-i hümâyunu padişâh hazretlerinin eline teslim etdim. Beş on dakika sonra Bâb-ı Âli'den gelenler oldu. Âkibeti meçhul Kör Mahmud Nedim'in yuh sesleri arasında Bâb-ı Âli'den ayrıldığını, halkın hakaretlerinden korkarak sefâretine sığındığını anlattılar. Halkın Mahmut Nedim Paşa'ya yaptığı bu hareketler padişâha da anlatıldı. Padişâh hazretleri:

«— Bu kadarla bırakmıyacağım, yaptığı hâinliklerin yakında cezâsını çektireceğim» buyurdu.

Mahmud Nedim'in sadâretden azli ile yerine Mütercim Rüştü Paşa Sadâret Makamına getirildi. Ben vazife icabı başka bir yerde bulunduğum bir sırada pâdişâh hazretleri yukarıda bahsi geçen Mahmud Nedim'in takdim ettiği kâğıdı başkâtib bulunan Âtıf Bey'e vermişti.

«— Bu kâğıt hâin Mahmud Paşa tarafından bana verilmişti. Eğer onun yapmak istediği iş devlet ve millete hayırlı olur diye vekiller ierââta girişirlerse sakın aldanmasınlar» diyerek kâğıdı Âtıf Bey'e vermişti.

Âtıf Bey'de mezkûr kağıdı kötüye çekmiş olmalı ki

«— İşte bu kâğıdı cüzdanıma koyuyorum, eğer ben ölürsem onu cüzdanımdan alınız» gibi bir ihtarda bulunduğunu, Âtıf beyi gördüğüm bir zamanda bana söylemişti.

(Devamı var)

ALPTEKİN
KONFEKSİYON
ELBİSE
PARDESÜ
İMAL ve TOPTAN
OSMAN
ALPTEKİN
Çakmakçılar Yokusu
Tarakçılar Cad. No.25
Telefon: 27 53 52 İST.

ULUSOY
16. defa
Hac
yolunda

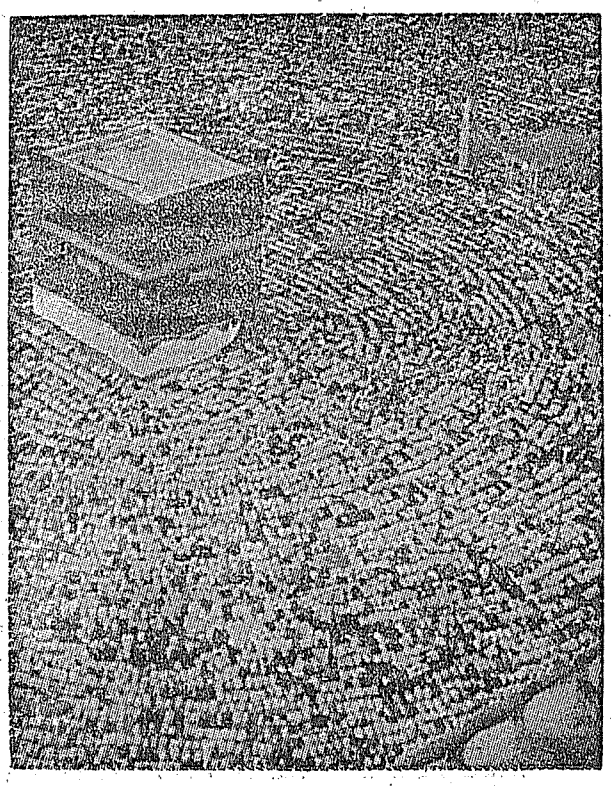

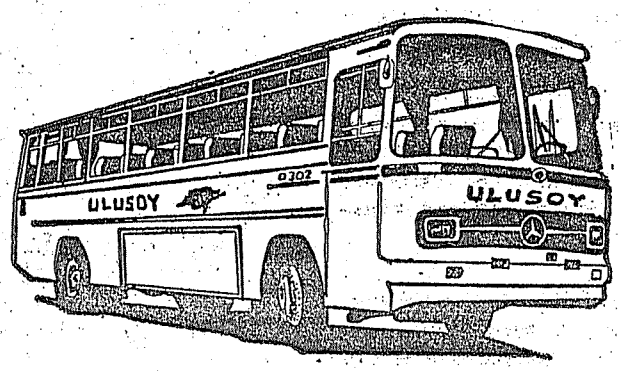

ADRES :
ORDU CADDESİ NU: 303
TEL : 22 28 78 — 49 43 73
LALELİ — İSTANBUL

MOSKOVA SAHTE KOMÜNİST PARTİSİNDEN ŞİKÂYETÇİ...

İ. Bilen: İşçi sınıfımız bugünden sosyalizmin yollarını açıyor!

İŞÇİNİN SESİ

İş ekmek özgürlük için ileri!

TKP'nin 57. yılı Londra'da da kutlandı

Tek çıkar yol

2.MC'ye karşı yığınsal yürüyüş

AYDINLIK KÖŞESİ

Devrimci yol

Devrimci merkezsiyasî halka.

Anti-komünist "solcu" partiler!

Anti-emperyalist, anti-tekelci birlik

Sendikalar cephe çağrısı yapar

Türkiye işçi sınıfı iktidarı almaya hazırdır!

Savaşkan gelenekler

TKP'ye özgürlük!

Moskova'nın emirleri altında çalışmakta olan gizli (illegal) Türkiye Komünist Partisi (TKP), Türkiye'de birtakım **«sahte komünist partileri»** kurulduğundan şikâyet etti. Moskova taraflısı komünistler tarafından yurtdışından idare olunan TKP'nin neşir vasıtası hüviyetine bürünen ve Londra'da çıkarılarak, gizlice Türkiye'ye sokulan **«İşçinin Sesi»** adını taşıyan gazetede yer alan yazılarda, sahte komünist partilerinden **«tekke»** diye bahsolunması da dikkati çekiyor.

Diğer taraftan aynı gazetede TKP'nin aslında gizli olmadığı ve açıktan savaş verdiği ileri sürülerek bu savaşlar neticesi **«141-142'nin işleyiş alanının daraltıldığı»** kaydediliyor. Bilindiği gibi gazetemiz Sebil de geçtiğimiz sayılarımızda bu meseleyi kapak mevzuu yapmış ve ceza kanununun komünistlere tatbiki icâbeden 141 ve 142. maddeleri işlemezken, 163. maddenin müslümanlara zulüm saçtığını ifade etmişti.

Moskova emrindeki gizli Komünist Partisi'nin neşir organında sahte komünist partileri bahsinde K. B. Ender imzasıyla şunlar yazılıyor:

«Son yılların olayları artık iyice gösterdi ki, TEP, TİP, TSİP vesaire gibi çantiyon örgütler incir yaprağı görevi yapabilirler.. Komünist Partisi'ni kitlelerin gözünde küçük düşürerek kendi tekkelerine prim kazandırmak isteyen bu anti - komünist solcu (!) partiler hüsrana uğrayacaklardır.»

«TKP'ye özgürlük» başlığını taşıyan imzasız diğer bir yazıda ise şu görüşlere yer veriliyor:

«TKP 57 yaşında. Bu savaş yılının 55'i zorlu illegalite koşulları altında geçti. Bugün de burjuvazi bir yandan açıktan komünistlere saldırıyor, öte yandan da oportünisti, Maocusu, posası çıkmış ajanlarla elele verip ona karşı provokasyon, yalan, iftira kampanyaları örgütlüyor. Sahte TKP'ler kurup **genç, deneysiz beyinleri zehirlemeye çabalıyor. Sonra da TKP'nin adını her ağzına alışta, başına bir gizli sözcüğü ekleyerek onu halktan saklanıyormuş gibi gösteriyor.**

Ama artık bu oyunlar yavan kaçıyor. 1973'den bu yana TKP'nin yine göklere yükselen bayrağını herkese görüyor. TKP gizlidir ama burjuvazinin yasaklarına, onun sinsi tuzaklarına karşı gizlidir. «İllegal partiyiz ama açık savaş alanlarında dövüşüyoruz.» diyor İ. Bilen, «Halk bilmedimi olmaz» diyor.

TKP gizli değildir. Grevlerde, yığınsal gösterilerde, barikatlarda işçi sınıfımızın halkımızın ta içinde, savaş alanlarındadır o.»

«İşçi sınıfımız kendi öz partisi önderliğinde savaş alanlarında boğuşa boğuşa 141—142'nin işleyiş alanını daralttı. Bu süreç ilerliyor. Partinin Marksçı - Leninci ilkelerden ödün vermeden legale çıkma hakkını da, kuşkusuz anı gelince öz bileğinin gücüyle kullanacaktır.»

El ilânı ebadında Londra'dan basılıp gönderildiği anlaşılan mâhûd gazetenin sayfalarında sık sık **«Savaşmaktan»** söz ediliyor. Bu arada DİSK ile Politika isimli gazetenin bol bol propagandası yapılarak bunların gerçek solcular olduğu belirtiliyor. Gazete, ayrıca Politika Gazetesine abone olmak isteyenlerin kendilerine başvurabileceklerini yaziyor.

Bilindiği gibi, Politika isimli gazete, TRT'nin eski Umum Müdürü ve Danıştay'ın halâ Umum Müdür gözüyle baktığı İsmail Cem İpekci'nin idaresinde İstanbul'da neşrolunuyor. Gazete bundan bir müddet evvel DİSK tarafından satın alınmış ve bu teşkilâtın neşir vasıtası haline getirilmişti. Politika'nın sahibliğini de DİSK Başkanı Kemal Türkler yapmaktadır.

az/öz

HAK - İŞ'e bağlı Özdemir - İş Sendikası, işçilerinin çalışmakta olduğu müessese ile yaptığı toplu sözleşmede «Cuma namazı için bir saat ücretli izin hakkı» aldı. Özdemir - İş sendikası ile Türkiye Elektronik Sanayi arasında yapılan toplu sözleşmede ayrıca, işyerinde mescid açılması, Ramazan'da oruçlu işçilere toplu iftar verilmesi gibi haklar sağlandı. Sendika idârecileri, bu toplu sözleşmenin işçi hakları açısında yeni bir çığır açtığını ifade etti.

Konya Yüksek İslâm Enstitüsü Talebe Derneği Başkanı Zülfikar Gazi, Başbakan ve Yardımcıları'na gönderdiği birer muhtıra ile İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nün derhal tedrisata başlamasını, Enstitü idâresi tarafından mektebten uzaklaştırılmak istenen talebelerin haklarının iadesini, aksi takdirde, Türkiye'deki diğer İslâm Enstitüleri'nin de huzursuz olacağını belirtti. «Vahim duruma seyirci kalmayacağız» dedi.

Hükûmet tarafından, memurlara maaşlarına ilâveten 1000 ilâ 750 lira arasında yardım yapılmasına dair varılan karar, muhalefeti müşkil vaziyete soktu. CHP doğrudan karşı çıkamadığı bu karara, TRT'yi alet ederek illâ bu yardımın **«adının konmasını»** istedi. Hükûmet ise, dar gelirli memuru kısmen de olsa rahatlatacak bu yardıma mutlaka bir ad konmasının icâbetmediğini, mühim olan memurların sıkıntılarının hafifletilmesi olduğunu ifade etti.

Dört gerillâ tarafından kaçırılan Alman Uçağı'nın Somali'de Alman komandolarınca kurtarılması ve gerillâların üçünün öldürülmesinden sonra, tedhişe karşı beynelmilel tedbirler alınması için yapılan teşebbüsler arttı. Ancak, Yahudiler tarafından gasbedilmiş Filistin gerçeği meydanda durdukça, alınacak bütün tedbirlerin bir netice vermeyeceği ifade olundu. Batı emperyalizmi günbe gün tahakkümünü artırırken, karşı direnişlerin üstesinden gelinemiyeceği belirtildi.

Polonya'da komünist rejime karşı başkaldıran birçok münevver müştereken imzaladıkları bir beyannemeyi dağıttı. Rejim aleyhtarları gizli teşkilâtları, **«İctimâî Müdafaa Komitesi»** vasıtasıyla mücadele veriyorlar. Komünist rejimin kendilerine **«çalışma ve toplanma hürriyeti»** tanımamasından şikâyet ediyorlar.

Filipinler'de müslümanlarla, hıristiyan tahakküm idâresi arasındaki savaş ilkbahar'da durulmuş iken, şimdi tekrar alevlendi. Filipin Ordusu, müslümanlarla meskûn mahallerde sivil halkı katletmeye başladı. Buna mukabil **«Hür Karen Radyosu»** neşriyatında zulüm idaresine karşı savaşlarının hürriyete kavuşuncaya kadar devam edeceğini söyledi.

Edeb yâ hû.. ec

Saudi Havayolları koKteyli

Geçtiğimiz hafta içersinde Saudi Havayolları kongresi dolayısıyle dünyanın dörtbir yanından gelen delegeler İstanbul'da buluştular. Açık büfede yiyecek içeceğin bol olduğu ve her tür içkinin su gibi aktığı, delegeler şerefine Cortinental otelinde verilen kokteyle katılan delegeler, İstanbul personeli ve diğer davetliler birarada.

Bir tarafta Türk Bayrağı öte tarafta, Suudî Arabistan'ın üzerinde «Kelime-i Tevhid» yazılı bayrağı ve altında «içkinin sular gibi aktığı kokteyl»... (üstte) Gazete kupuründe ise hadise ile alâkalı haber okunuyor.

Kelim altınd

Suudî'n... A... pek çok eksik... kesi» olarak... Arabistan'ı... d... sürüklemekteyd... birlikte Yunan... keyfince yaşay... adalarını... sığın... Arabistan,... pe... Suudi Hava Y... dan bir şirket... olmak hüviyet... şirket ülkenin... HİD» ile alay... bette bu şirket... tığı kokteyller... şında pahalı y... yazılı bayrağ... verdire!...

Sebil «İstan... mini görtüğün... diye hakirmas...

27 İSLÂM ÜLKESİNİN 200 UZMANINA VERİLEN YEMEKTE İÇKİ SERVİSİ YAPILMADI

Türk sanat müziğinin şefik ismi Emel Sayın gecede şarkılarını söyledi. Onunla Arap ülkelerinden gelen temsilciler Emel Sayın'a büyük tezahürat yaptı ve dost tutkusuyla coşturdu. Neşe şarkılarıyla akşaş toplayan sanatçımıza yabancı konuklar programdan sonra gül verdiler ve Emel Sayın'ı kendi ülkelerinde de dinlemek istediklerini söylediler.

Dansöz Nesrin Topkapı oryantal danslarıyla ile yabancı delegasyonları büyüledi. Türk güzeli dansının bütün inceliklerini ortaya koyan genç dansöz Müslüman ülkelerin temsilcileri tarafından coşkuyla alkışlandı ve sürekli tempo tutuldu. Ancak konuklar diğer davetlerde olduğu gibi dansöze para yapıştırmadıkları görüldü. (Foto: Erol DİKİCİLER)

Delegeler Felekten bir gece çaldı

İslâm ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odalarının İstanbul'daki kongresine katılan uzmanlar, Emel Sayın'ı dakikalarca alkışlayıp, gül verdiler. Dansöz Topkapı'nın danslarına hayran kaldılar

İSLÂM ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odalarının İstanbul'daki kongresi devam ederken, delegeler önceki gece Maksim salonlarında İhsan Sabri Çağlayangil ve Agâh Oktay Güner ile birlikte "Felekten bir gece çaldı". 27 Müslüman ülkeden gelen Ticaret ve Sanayi uzmanları içki servisi yapılmayan eğlence gecesinde Emel Sayın'ı dakikalarca sürekli olarak alkışladı, dansöz Nesrin Topkapı'nın danslarına hayran kaldı.

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil ve Ticaret Bakanı Agâh Oktay Güner İstanbul'da bulunan 27 İslâm Ülkesi'nin 290 delegesi şerefine Maksim salonlarında şâhâne bir ziyâfet verdiler. Dâvetlilere menba suyu, gazoz, meyva suyu, ayran ve sodanın içecek olarak ikrâm edildiği gecede özel (husus) olarak sahneye çıkan Emel Sayın büyük hayranlık topladı. Arap ülkeleri temsilcileri Emel Sayın'a programından sonra gül vererek kendisini ülkelerinde dinlemek istediklerini söylediler...

Yabancı ticaret ve sanayi odaları temsilcileri dansöz Nesrin Topkapı'nın programını büyük bir beğeniyle (zevkle) izleyerek sanatçıyı alkışlarıyla sahneye çağırdılar. Delegelerin Nesrin Topkapı'nın dansları sırasında elleriyle tempo tutarak sanatçıyı coşturmaya çalıştıkları görüldü. Geç saatlerde Maksim salonlarından ayrılan yabancı konuklar, «Türkiyeli kardeşlerimiz hem çalışmasını hem de eğlenmesini çok iyi biliyorlar» dedi.

Bütün İslâm ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odaları temsilcilerini bir araya getiren gecede bütün parayı, ilk önce İTÜ Rektörü Nihat Sayar bütün ayranın gaz yapmasını istemiş ve gülü sevgiyi ve dostluğu, eğlence gecesinde bulunan dekolteler tarafından da onaylandığı için bütün ayranın daha sonra kaynatılmaya başlandığı... (Foto: KÜRŞAT BİTİ)

İşte adında «İslâm Ülkeleri» ibâresi bulunan parababalarının konferansı dolayısıyla İhsan Sabri Çağlayangil ve Agâh Oktay Güner'in verdikleri ziâfetten gazetelere intikâl eden haber.. Üst köşedeki büyük resimde, bir dansöz göbek atıyor. (Biz bu çıplak kadını neşir ahlâkımızın icâbı olarak beyaza boyayarak kapattık.) **Resmin altında ise şu kısa resimaltı var : «Dansöz Nesrin Topkapı oryantal dansları ile yabancı delegasyonu büyüledi. Türk göbek dansının bütün inceliklerini ortaya koyan genç dansöz Müslüman ülkelerin temsilcileri tarafından coşkuyla alkışlandı ve sürekli tempo tutuldu. Ancak konuklar diğer davetlerde olduğu gibi dansöze para yapıştırmadıkları görüldü.»**

İslâm Ülkeleri Ticaret ve Sanâyi Odaları Konferansı, AP ve MHP'li vekillerin «âlem programı» ile son buldu...

İslâm ülkeleri yakınlaşmıyor

para babaları kadın oynatıyor!

Masonların Türkiye'de **«Büyük Karargâh»** olarak baktıkları Türkiye Ticâret Odaları, Sanâyi Odaları ve Ticâret Borsaları Birliği'nin liderliğinde İslâm ülkelerinin aynı sâhadaki müesseselerinin katıldıkları konferans İstanbul'da toplandı Alışılmışın tersine **«İslâm Ülkeleri»** ibâresinin geçtiği bu konferansta MSP'liler yoktu. Tersine bu konferansın ev sahibliğini hükûmetin AP ve MHP kanadı yapmaktaydı. 27 İslâm Ülkesi'nden gelen misâfirlerin hazır bulundukları bir konferansta MSP'lilerin yâni, Erbakan ve MSP'li Vekillerin görünmeyişi, bu toplantının mâhiyetini bilmiyenler için hayret ve merâkı mûcip olmuştu.

Halbuki, MSP'lilerin böyle bir konferansta bulunmayışlarının sebebi gayet açıktı. Evet, her ne kadar konferansın adında **«İslâm Ülkeleri»** ibâresi bulunuyordu ama, bu ülkeler adına gelenler aslında müslümanların ve müslüman ülkelerin hissiyatına tercüman temsilciler değil; bil'akis bu ülkelerin başına çöreklenmiş **«siyonist, mason sermâyedarlar»**ın temsilcileri idi. Bunlar, İslâm ülkelerindeki kapitalistlerdi. Yoksa bulundukları ülkelerin müslüman fukara halkıyla münâsebetleri, müşterek hüviyet cüzdanı taşımaktan öteye geçmiyordu. Bil'akis bunlar **«gayr-ı İslâmî kumpanyalar arası işbirlikçiler»** di.

Ve bu sebepledir ki; 27 İslâm Ülkesi'nden gelen Parababaları konferansı'nda MSP'liler yoktu ve onların yerine konferansta AP'li Hâriciye Vekili İhsan Sabri Çağlayangil ve MHP'li Ticaret Vekili Agâh Oktay Güner vardı. Türkiye adına bu iki vekil, parababalarının konferansına iştirak etmiş, ev sâhibliği yapmış ve ülkelerinin müslüman halkından kopuk **«kumpanya işbirlikçileri»** nin ağırlanmasını üzerlerine almışlardı.

Ve bu ağırlama öylesine manâlı olmuştu ki, konferansın mâhiyetini de olup - bitenlerden habersiz sâde vatandaşın âdeta gözüne sokarcasına ifşâ etmişti. Nitekim bu sebepledir ki; Sebil, adı **«İslâm Ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odaları Konferansı»** olan toplantı için şu başlığı atmakta fayda görmüştü : **«Parababaları kadın oynatıyor!.»** Bu aynen bir film adına benziyordu: **«Kongre eğleniyor..»** gibi. Gerçekte, AP ve MHP'li vekillerin ev sâhibliğinde, İslâm Ülkeleri'nden gelen parababaları, bu ülkeler arasında yakınlaşmayı sağlamaktan ziyâde, İstanbul'da âlem yapıyor, eğleniyorlardı. Konferans devam ederken, bir gece İstanbul'daki ünlü âlem merkezlerinden Maksim salonlarında verilen ziyâfette, başta AP'li İhsan Sabri Çağlayangil ve MHP'li Agâh Oktay Güner olmak üzere, bu parababaları bir güzel yeyip-içip kadın oynatıyorlardı. Sebil bu garip manzarayı yukarıda kupürünü gördüğünüz, ve böylesi haberlere son derece meraklı olan Hürriyet Gazetesi'nin 20. 10.1977 târihli nüshasından aynen aktarmakla iktifa edecektir. İşte, gûya içki servisinin yapılmadığı ama önceden demlenip de gelenlerin toplandığı ziyâfetin haber başlığı: **«DELEGELER FELEKTEN BİR GECE ÇALDI!..»** Hemen altındaki ikinci başlıkta ise şunlar okunuyor: **«İslâm Ülkeleri Ticâret ve Sanâyi Odalarının İstanbul'daki kongresi'ne katılan uzmanlar, Emel Sayın'ı dakikalarca alkışlayıp, gül verdiler. Dansöz Topkapı'nın danslarına hayran kaldılar.»** Haber rengârenk resimlerle süslenmişti. Gerçekten, resmin birinde şarkıcı kadına gül veriliyor, diğerinde ise parmaklarına zil takmış çıplak bir dansöz göbek atıyordu. Ve resimlerde **İhsan Sabrı Çağlayangil** ile **Agâh Oktay Güner**, hallerinden gâyet memnun ve neş'eli olarak ön masalarda görülüyorlardı. Hürriyet'in haberinde devamla şunlar yer alıyordu:

«İslâm ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odalarının İstanbul'daki kongresi devam ederken, delegeler önceki gece (18. 10.1977) Maksim Salonlarında İhsan Sabri Çağlayangil ve Agâh Oktay Güner ile birlikte felekten bir gece çaldı. 27 Müslüman Ülkeden gelen Ticaret ve Sanâyi uzmanları içki servisi yapılmayan eğlence gecesinde Emel Sayın'ı dakikalarca sürekli olarak alkışladı, dansöz Nesrin Topkapı'nın danslarına hayran kaldı.

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil ile Ticaret Bakanı Agâh Oktay Güner İstanbul'da bulunan 27 İslâm Ülkesi'nin 290 delegesi şerefine Maksim salonlarında şâhâne bir ziyâfet verdiler. Dâvetlilere menba suyu, gazoz, meyva suyu, ayran ve sodanın içecek olarak ikrâm edildiği gecede özel (husus) olarak sahneye çıkan Emel Sayın büyük hayranlık topladı. Arap ülkeleri temsilcileri Emel Sayın'a programından sonra gül vererek kendisini ülkelerinde dinlemek istediklerini söyledileri...

Yabancı ticaret ve sanayi odaları temsilcileri dansöz Nesrin Topkapı'nın proğramını büyük bir beğeniyle (zevkle) izleyerek sanatçıyı alkışlarıyla sahneye çağırdılar. Delegelerin Nesrin Topkapı'nın dansları sırasında elleriyle tempo tutarak sanatçıyı coşturmaya çalıştıkları görüldü. Geç saatlerde Maksim salonlarından ayrılan yabancı konuklar, «Türkiyeli kardeşlerimiz hem çalışmasını hem de eğlenmesini çok iyi biliyorlar» dedi.

. edeb!..

Kelime-i Tevhid ltında kokteyl...

Suudî Arabistan, burada sıralanması lüzûmsuz çok eksikliğine rağmen haklı olarak **«Şeriat Ül-»** olarak tanınmıştı ama, **«tam olamayış»** Suudî bistan'ı dâima izâhı ve izâlesi zor tenâkuzlara klemekteydi. Petrol Vekili Yamanî'nin karısıyla kte, Yunan adalarında gizlice açılıp saçılması ve ince yaşayabilmek için ülkesinden kaçıp Yunan arına sığınması gibi hareketlerin yanısıra, Suudî bistan, petrol gelirlerine dayanarak kurduğu dî Hava Yolları'nı dünyanın sayılı havayollarınbir şirket haline getirmiş ama bir türlü **«millî»** k hüviyetine sokamamıştı. Onun da ötesinde bu t ülkenin bayrağında yer alan **«KELİME-İ TEV-»** ile alay edercesine sahneler tertipliyordu. Elbu şirket, meselâ Cidde'de **«İçkinin su gibi akkokteyller»** veremezdi ama, bunu Arabistan dıpekâlâ yapabiliyordu. Hem de Kelime-i Tevhid bayrağın altında mensublarına poz verdire re!..

Sebil İstanbul'da şahid olunan şu yukarıda resgördüğünüz manzara için, **«Edeb yâ hû.. edeb!.»** haykırmasın da ne yapsındı?.

TUĞRA

MUSTAFA YAZGAN

İnsan istiyorum!

İdeal'in en kısa tarifi «bulunmayanı istemek» dir.

İstenenin bulunmaz oluşu, o şeyin yok oluşu demek değildir. Düşünen insanın istediği, cemiyette ve (en geniş hududu ile) Kâinatta erişilemeyen, bulunamayan bir varlıksa, evveliyetle bu, bir tasavvur halinde de olsa, dimağın mekânsız muhtevasında var demektir.

Mevlâna Celâleddin Rumî Hazretleri diyor ki:

«— Dün şeyh, elinde bir mum, şehri dolaşıyor ve diyordu: «Artık hayvanattan canım sıkıldı. İNSAN İSTİYORUM. Bu tembel, lâpacı yoldaşlardan bıktım usandım. Allah arslanı, efsâne kahramanı Rüstem istiyorum.» Dedim ki: «Biz aramışız, ama bulunmuyor.» Dedi: «Ben de bulunmayanı istiyorum!»

İşte İslâm tasavvufu içindeki çarpıcı ideal budur. Dünyanın bir vahşet akımına, İslâm Âlemi'nin sağırlaşmakta olan bir içe dönüklüğe, Türkiye'nin ise. felâket borazanları ve rezâlet trampetlerinin; kulakları ve ruhları ürperten yırtıcı yaygarası içinde, bir «sonu belli olmayan» yola doğru koştuğu günümüzde, aktüel ve çağdaş bir slogan haline gelen şu :

«— İNSAN İSTİYORUM!...»

çığlığına dikkat edelim.

Bugün, başka ne isteyebiliriz ki?

İnsan'ın ve insanlığın bir ak bulut gibi üstümüzden sessizce akıp gittiği günümüzde, insan olmadan ve insanlık cemiyete hâkim olmadan isteyeceğimiz herşey kof bir hayalden öteye geçebilir mi?

Tarihî mes'uliyetlerin kurşun gibi üstümüze çöktüğü günümüzde, aradığımız İNSAN'ı bulamadığımız müddetçe, siyâsî hayatın siyâsî pislikleri, iktisâdî hayatın muvâzene ve refahı boğan egoizmi, kültür hayatının kısır döngüsü, içtimaî münâsebetlerin vahşet örnekleri, gün geçtikçe artacak ve birgün dünyanın en güçlü otoritesini de üstümüze dikseniz, bu cemiyet, kendi kendini hançerleyip, yok etmekten çekinmeyecektir.

Cemiyetin yok oluşunu cemiyeti millet ve ümmet yapan mânâ unsurlarının yok oluşu şeklinde anlamalıyız.

Bir nesil doğuyor, sulbü haram ile yoğrulmuş.

Bir nesil doğuyor «Bismillâh» dan habersiz.

Bir nesil büyüyor, saygıdan uzak, sevgiye yabancı..

Bir nesil büyüyor, sinama ile tiyatro ile, televizyonla güdülen.. Ve gittikçe sapıtan... Sapıttıkça taşan.

Bir nesil yaşıyor Türkiye'de, en az elli yıllık inançsızlık havasını teneffüs eden. Allah fikirini, peygamber inancını, melek sâfiyetini, kader hikmetini, kitap medeniyetini yitirmiş.

Bir nesil yaşıyor Türkye'de tek gâyesi para, kadın ve şöhret olan. Seks manyağı bir nesil.

Bir nesil mevcud, intihara, esrara, hiçliğe, piçliğe özenen kollektivist...

Bir nesil mevcud, rüşvetsiz iş yapmayan, köşe başlarına üç kâğıdı ile seyyar kumarhane kurmuş, yumruğunu putlaştırmış adâletten bîhaber.

Bir nesil içindeyiz «Söz'ün namus olduğu» dönemleri «çağdışı» ilân edecek kadar namussuz..

Bir nesil içindeyiz, serâpa et ve kemikten ibâret.. Ruhsuz...

Bir nesil tehdit ediyor varlığımızı. gusül. ırmağına yabancı... cenâbet.

Bir nesil tehdit ediyor bizi câmi ikliminden tiksinen... Secdesiz.

Bir toplum yok oluyor, kahkahalarla.

Bir millet, soyunuyor şahsiyetinden, adım adım.

Ve biz bu acı gerçek âlemin içinde, bir idealin türküsünü söylüyoruz.. İNSAN ARIYORUZ!..

ortadoğu'dan

SAİD SAMİL

FİLİSTİN DÂVÂSI ve YAHUDİLER

Arap hükûmetleri tarafından Filistin'e sevkedilen kuvvetlerin yekûnu 20 bini aşmıyordu. Daha ilk hamlede hezimete uğrayan Suriye müfrezeleri ile mücâhidleri boğmak üzere Filistin'in merkezî sahalarına yayılan Ürdün Lejyonu'nun arasından sızan Irak kuvvetleri Yahudiler'i tepeliye tepeliye bir kol Hayfa'yı, bir kol da Tel-Aviv ile Yafa'yı tehdide başlamışlardı. Bu hâl Arap orduları genelkurmayı Glop Paşa'yı telâşlandırmış olacak ki; beklenmedik bir sırada Irak Kralı Nâibi Emin Abdulilâh'ın Amman'a çıkageldiği ve Irak kuvvetleri kumandanını derhâl nezdine çağırdığı görüldü. Genelkurmay Başkanı'nın direktiflerini infâz etmediği için Irak'lı kumandan şiddetle muâheze edilmiş olacak ki; bu şerefli asker, oracıkta istifasını takdim zorunda kaldı. Bunu müteâkip, Iraklı kuvvetlerin Irak hudutlarına doğru çekilme ameliyesi, ancak onu istihlâf eden kumandanın emriyle tahakkuk ettirilebildi.

Buna benzer başka bir hâdise de Kudüs varoşlarında oldu. Ürdün Lejyonu tarafından işgâl edilen Filistin'in merkezî sâhalarında Filistin'li mücâhidlerin tasfiyesi ameliyesi ikmâl edilmiş olduğundan, bir taraftan Yahudilere yayılma fırsatı vermek, diğer taraftan Mısır kuvvetlerini müşkül duruma sokmak kasdıyla, Glob Paşa'nın öz tasarrufundaki kuvvetleri durup dururken Kudüs'ün gerisindeki ârızalı mıntıkalara çekmesi, gün ortasında Yahudiler hesabına yapılmış cabadan bir ikramdı.

Bu gibi hâinâne bir tertibi önlemek için zavallı Filistin'lilerde ne tâkat, ne de imkân kalmıştı. Çünkü onları idâre eden kahraman kumandanlar, Arap kardeşlerinin kendilerine revâ gördükleri zillete fazla muhatap olmamak ve sevdikleri yurtları hesabına hazırlanmakta olan korkunç âkıbeti hayatta kalıp görmemek için bile bile ölmeyi ve o mukaddes toprakların altında yatmayı tercih ettiler. Gerilla denilen savaşta her biri ayrı bir üstad olan yüzlerce kahraman, başta Abülkadir el - Hüseynî olmak üzere göğüslerini Yahudi kurşunlarına açarak bile bile ölüme atıldılar. Büyük Müftü'nün tevkifi, mücâhidlerin tekrar silâhtan tecridi ve bu kahraman kumandanların serî hâlinde şehâdeti Filistin müslümanlarını tam mânâsıyla şuurdan mahrum hâle soktu. Çobansız kalmış koyun sürüsü gibi ne yapacaklarını bilemiyorlardı.

Otuz yıllık İngiliz desteği sonucu, Filistin'in en zengin merkezleri olan Akka, Hayfa, Tel - Aviv, Yafa ve El-Mecel gibi sâhil boyu limanlarda yerleşen Yahudilere, şimdi Glob Paşa'nın yaptığı ric'at manevrası ile, Tabariye, El-Nasıra, Tul-Kerem, El-Lid, Elmemle ve Birsabiğ gibi, iç kısmın en önemli, en verimli ve stratejik bakımdan Araplar için hayâtî bir ehemmiyet arzeden Filistin'in iç şehirler silsilesine sahib kılınmaları için onlara yok yere imkân bahşediliyordu. Üstelik Glob Paşa tarafından tertiplenen bu çekilişle başta Kudüs olmak üzere, Beyt Laham ve Halil'ür-Rahman gibi Filistin'de mukaddes sayılan emakinin bütün kapıları Yahudilere tam mânâsıyle ardına kadar açılmış oluyordu.

Oldum olası bu mıntıka Yahudi ihtirasının en hassas hedefi idi. Bundan dolayı Filistin'e taşınan üç yüz bin Yahudinin üçte biri, Kudüs şehri çevresinde yerleştirilmişlerdi. Arap orduları ilerleme kararı verince, fırsat bu fırsat, Filistin mukaddes cihad gücü, Yahudilerin eski Kudüs şehrinde bulunanlarını kapı dışarıya attılar. Tam bu sıralarda Ürdün lejyonuna mensup müfrezeler Kudüs şehri varoşlarına ulaşmışlardı. Duruma hakim olan Glop Paşa, Filistin mücâhidlerinin aynı ameliyyeyi yeni Kudüs şehrine teşmil etmelerine açıkça karşı çıktı. Bu sûretle savaşın devamı müddetince yeni Kudüs Şehrinde kadın ve erkek yüz bin yahudi yarı meflûç bir halde pusuya alınmış oldular.

(Devamı var)

Yakın tarihimizde

Meçhûl kahramanlar

«Müddei târih ve vatandır!..»
Ali Şükrü Bey

Ali Şükrü bağırdı:

«Madem ki iş bu safhaya girdi, soracağım Heyet-i Temsiliye hesap vermiş midir?!..»

Kadir Mısıroğlu

39

Şimdi de *Ali Şükrü Bey*'in Trabzon'daki hâdiselerle alâkalı olan konuşmasına geçebiliriz:

«Ben bir haksızlığa isyan için buraya çıkıyorum İstihzahın asıl rûhu, seçim dâirem olan Trabzon'da yapılan sûiistimaller, halka revâ görülen zulüm ve aynı zamanda bu kürsüden halkın efendiliğini, hâkimiyetini ilân eylediği bir zamanda Dâhiliye Vekâleti makamında oturan muhterem zatın halka hiç ehemmiyet vermiyecek bir derecede iş görmekte olduğunu meydana koymaktır. Ruh budur.

Trabzon'da bir çok sûiistimaller arasında asıl mühim ve zorla ihdas edilmiş bir mes'ele yardır. Bu mesele yeni ihdas edilmiştir. Vâkıa memleketin hiç bir tarafını, diğer tarafına tercih edemem. Fakat bu mes'ele, yalnız Trabzon'u ve Trabzon'luları değil. mahiyeti itibariyle bütün memleketi alâkadar eder. Hiç kimse inkâr edemez ki; Trabzon'lular şu millî heyecan devresinde hiç bir zaman, hiç bir şeyden, hiç bir fedâkarlıktan geri kalmıyarak memleket müdâfaasına nefislerini vakfetmişlerdir. Henüz İzmir işgâl edilmeden çok evvel, Trabzon'da Yunan polisleri dolaşır ve Trabzon ile havalisi Pontusculara peşkeş çekilmek istenirken, burada hem de halleri yakitleri yerinde, zengin birçok vatandaşlar, kaçıp başka yerlerde müreffehen yaşayabilecek durumda bulundukları halde oldukları yerde kalıp ve «canımızla kanımızla yurdumuzu müdâfaa edeceğiz!.» diye ortaya atılarak *Trabzon Kongresi*'ni kurmuşlar ve hakikaten fedakârâne bir sûrette sonuna kadar çalışmışlardır.

Bu arada, bugün yazık ki; habsedilmiş bulunan *Aziz Çavuş* gibi kahramanlar, yanlarına kattıkları yiğitlerle, sahilleri tutmuş, düşmanları yıldırmış ve hep böyle çalışırlar ve dâimâ hükûmet büyükleriyle işbirliği yaparak devlete bağlılıklarında devam ederlerken, en sonunda gelen bir fırka kumandanı, bütün bu insanların —yani Trabzon Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti erkânının— fena olduklarına derhâl hükmetmiş ve haklarında takibata kalkmıştır. Efendiler, sorarım size; O tarihe kadar gelip giden bütün vâliler ve kumandanlar akılsız mı idiler ki, bu vatandaşlarla işbirliği yapmış ve bu adamların hırsız fena ve namussuz olduklarını anlayamamışlardır? Yeni tâyin edilen zat, üç buçuk gün içinde bunların, hem de bu derece fena olduklarını nasıl anlayabilmiştir.

Bugün itham ve muhafaza edilen zevat işte bu fedâkârlardır. Eğer Dâhiliye Vekili Beyefendi, Trabzon Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti mensuplarının fenalıklarını yukarıdan aşağı birer birer sayıp dökerken, «Şöyle bir de ufak hizmetleri olmuştur» demiş olsaydı, vallah billâh sesimi çıkarmaz, bu meseleyi buraya getirmezdim.

Müdâfaa-i Hukuk cemiyeti ile gâyet bâriz ve âşikâr olarak büyük hizmetleri görülmüş olan bu vatandaşlar, en şen'î mahlûklar şeklinde teşhir edilmek istenirse, elbette susamam.

Hattâ bir kısım hemşehrilerimin bana karşı muğber olacaklarını bildiğim halde, yine işte susmuyorum, hakikatı uzun boylu tedkiklerde tesbit ettiğim şekilde bu kürsüden söylüyor, ilân ediyorum. Trabzon'da Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti'nin topladığı iâne parası miktarını tahkik hey'eti altmış küsur bin lira gösteriyormuş. Masraf da kırk iki bin lira imiş ve üst tarafının sekizyüz lirası Cemiyet Reisi Barutçuzâde Hacı Ahmed Efendi'de, onyedi bin lirası da Kayıkçılar Kâhyası Yahya'da imiş ve bu para ihracattan alınmış.

Efendiler, Dahiliye Vekili Ali Fethi Bey'e çok hürmetim vardır. Malta'ya İngilizler tarafından sürüldüğü vakit, en çok teessür duyanlardan biri de bendim. Fakat görüyorum ki; uzun zaman Malta'da ve vazife ile başka hâriç memleketlerde bulundukları için bu memlekette Millî Mücâdele başlarken ne gibi şartlar altında ne gibi mahrumiyetlere katlanılarak uğraşıldığını bilmediklerinden millî dâvânın ve harakâtın teferruâtına da vâkıf değillerdir. Bilselerdi böyle yapmazlardı.

Efendiler yukarda bahsettiğim Trabzon Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetinin topladığı para, yal-

(Sayfayı Çeviriniz)

پرشنبه — ۹۱ ذی‌القعده ۱۳۴۰ دردنجی سنه

استقبال

تاریخ تأسیسی [۱۳۳۴ — ۱۹۲۸] ۰

اداره و طبع محل: ساحل میدانده (استقبال) پوده‌سی

تلغراف آدرسی: طرابزون ـ استقبال ـ تلفون نومروسی: ۲۸

پازارتسی کونی نشر اولنور

بویوك ملت مجلسنده طرابزون مدافعهٔ حقوق هیئتی مسئله‌سی

علی شکری بك ورقه‌سنك داخلیه وکیلی فتحی بکدن واقع اولان استیضاحلر اوزرینه جریان ایدن

مذاکره‌نك زبط جریده‌سی صورتی

● Ali Şükrü Bey merhumun vaki istizahları üzerine Meclis'de cereyan eden müzakereleri aksettiren «İstikbal» gazetesinin 11 Zilkade 1340 (1922) tarihli nüshası.

Ali Şükrü Bey

nız bu cemiyete münhasır bir şey midir? Sorarım size, bu tarzda vergi almayan, resim almamış hangi Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti vardır?

(— Hepsi almıştır.. Hepsi.. sesleri.)

Bir tane almamış olan gösterebilir misiniz? Oktruva resmi diye Bursa'da her ay halktan yüzbin lira alınmıyor muydu? Daha ötelerde de hep böyle değil miydi? Ve başka türlü yapmağa, bu millî dâvayı yürütmeğe imkân var mıydı? Efendiler!.. O günleri düşünün!.. Hiç bir kuvvet yok, teşkilât yok hazine yok millet kendi başına yapayalnız kalmış; zenginlerin çoğu İstanbul'da ve memleketi kurtarmak için para lâzım. Bunun için de rüsum konmuş... Konmayıp da ne yapılacaktı? Sonra bu rüsumun kırk gün devam ettiğini, yine Dâhiliye Vekili Beyefendi söylüyor. Fakat ne gariptir ki, aynı Dâhiliye Vekili Beyefendi, Trabzon Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti'nin bu rüsum almasını hoş görmezken, bu cemiyetin bunu cibâyete başlamadan evvel Şark Cephesi, yani Kâzım Karabekir Paşa tarafından vazedilmiş olduğunu bilmiyorlar...

Cemiyet, ancak Şark Cephesi'nin koymuş olduğu resmi aynen almağa devam etmiştir. Efendiler, bu resim meselesi eğer bir suç sayılıyorsa, Tahkik Hey'eti Reisi Said Paşa Hazretleri gitsin, evvelâ Şark Cebhesi Kumandanlığını suçlandırsın! Eğer bu, bir cürüm ve cinâyetse, memleketin her tarafındaki Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetlerinin yapmış olduğu bir cürüm ve cinayettir; bu sebeple de hepsini tenkid etmek, hepsine hesap sormak lâzımdır.

Şimdi soruyorum size, Dâhiliye Vekili Beyefendi diğer Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetlerinden hangisinin hesabına bakmıştır? Onların hesabında acaba tedkike değer birşey yok mu? Memleketin her tarafında bir çok Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetleri varken yalnız ve bilhassa Trabzon Müdâfaa-i Hukukunu ele alıp, onuun hesabına bakmaktaki hesap ne olabilir? Daha ileri gideceğim... Madem ki iş bu safhaya girdi, soracağım. Hey'et-i Temsiliye hesap vermiş midir? Ben, bununla bu hey'etin hesaplarında sûiistimâl vardır demek istemiyorum. Fakat aranmamış hesaplardır. Mademki Trabzon Müdâfaa-i Hukukundan aranmıştır, neden ötekilerden aranmamıştır diyorum.

Efendiler, bir başka iş daha var... Hatta, onlara göre, açıkca söylemezler amma, bence muhakkak ki, asıl hesapları tedkike sevkeden en baştaki âmil ve mesele olan, Halil Paşa'ya altıyüz lira verilmiş... Yâni Trabzon Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti Reisi vermiş. Bu affedilmiyor. Efendiler, o kadar muztar bir vaziyetteyim ki, kendimi tutuyorum, memleket hesabına daha ileri gitmek istemiyorum. Halil Paşa'ya altıyüz lira vermek suç mudur? Vakıa bir vakit hükûmet Halil Paşa'nın Trabzon'dan çıkmasını istemişti. Hükûmet emridir diye Müdâfaa-i Hukuk da bu hususta Ankara'ya müzâhır olmuştur. Fakat arkadaşlar, lütfen söyleyiniz! Halil Paşa, bu memleketin bir evlâdı; bir generali değil mi? İyi adam, fena adam, o ayrı mes'ele. Bahis mevzuu değil. Bu adam, Trabzon Fırka kumandanının karşısına geliyor: «Ben Rusya'ya gideceğim. Fakat cebimde on param yok. Âilem de yanımda. Aç kalacağım» demiş... Ne yapacaksınız? Hükûmetin itimadına mazhar olmuş bir fırka kuumandanı: «Benim param olsaydı verirdim. Fakat yazık ki, yok. Hacı Ahmed Efendi, siz verir misiniz?» diyor. Bunun üzerine de Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti Reisi Hacı Ahmed Efendi, Halil Paşa'ya altıyüz lira verirse cinâyet mi yapmış olur?

İşte bu gibi bir sürü manâsız meseleleri hâdise yapmağa çalışan bu fırka kumandanı, bugün de vâli vekâletini elinde bulunduruyor. Bundan sonra ne tarzda hareket edeceğini zâtıâlileri takdir buyurunuz.

Ak Yıldız
MENSUCAT
KİLİM ve BATTANİYELERİ
AHMET AKYILDIZ
MAĞAZA : Çakmakçılar, Torakçılar Cad.
Büyük Ticaret Han No. 7 İSTANBUL
☎ : 26 55 25

HİSAR
mensucat
Döşemelik ve Perdelik
kadife
sanayi ve ticaret a.ş.
Toptan - perakende
İ.M.Ç. 5 Blok Nu: 5302
Unkapanı İSTANBUL
Tel 26 75 89 - 22 12 32

TUĞLU
BATTANİYELERİ
İmalât ve Toptan Satışı
Büyük Yeni Han zemin
Çakmakçılar Yokuşu
kat nu: 3 Tel: 22 42 61

GAZETELERDEN

Aklı-aklına münâsib olsun

14 Ekim günü müddetleri dolan Korutürk'ün Kontenjan Senatörleri'ni hatırlayacaksınız; pekiy, onların temayüllerini de hatırlıyor musunuz? Nihat Erim.. Bir eski profesör ve CHP'li.. Ayrıca 12 Mart devresinin **«solak beyin takımı»** nın Başvekili.. Bahriye Üçok, başı açık İlâhiyat doçenti. Gayet sıkı devrimci! Selâhaddin Babüroğlu CHP'nin senatodaki vefakâr dostu. Özer Derbil, şu mâhud beyin takımından Sait Naci Ergin, sesi soluğu çıkmaz, hızı törpülenmiş devrimci!..

Bütün bunların müşterek tarafları neydi?.. Selâhaddin Babüroğlu'nu takdim ederken söylediğimiz, **«senatoda CHP'nin vefakâr dostları»** olmak değil mi?...

Şimdi, hepsi tası-tarağı toplayıp parlâmento çatısından çekildiler. Her biri bir tarafa bundan böyle, idâre meclisi azası, elçi-melçi, müsteşar filân olursa şaşmayınız..

Ya onların yerine gelenler.. Korutürk'ün yeni tayin ettiği kontenjan isimleri; onları da tanıyor musunuz?..

«Milli Damad» namıyla mâruf Metin Toker'i kim tanımaz?.. Hele 27 Mayısçıların **«akıl hocası»** Kubalı'yı?.. İstanbul Valisi Namık Kemâl Şentürk'ün kulağına **«tayin»** haberi gelmiş olsa gerek; Korkut Özal Emniyet'teki geniş operasyonunu yapmazdan evvel, İstanbul Emniyet Teşkilâtı'nda adamlarını kaşla-göz arasında sağlama alıverdi. Bundan ötürü nasıl olsa kendisini kimse muaheze edemeyecekti çünki, senatörlük haberini almıştı.. Onun CHP ile olan vaziyetini basın mensubları CHP'li Necdet Uğur'un Dahiliye Vekilliği esnasında görmüşler, mimlemişlerdi. DPT Başkanı Kemal Cantürk'e gelince: Erbakan'dan emir almaktan kurtulmanın sevinciyle boynundaki gravatı gevşetmiştir mutlaka.. Onun için DPT Başkanlığı cehennem azabı olmuştu herhal.. Prof. Safa Reisoğlu için, malûm bir fakültenin, Siyasal'ın profesörü dersek, kâfi değil mi?..

Evet, dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen **«Kontenjan Senatörlüğü»** gibi bir makamın 5 eski mensubu gitti, Korutürk yerlerine yenilerini tayin etti. Korutürk, bu adamları nasıl buldu, diye düşünmek mümkün. Nasıl bulacak elbette, araştıracak, soracak, soruşturacak ve **«aklı aklına münasib»** olanları seçecek.. Gözü kesmediğini tayin eder mi? Hele fikirlerini kabûl etmediklerini?..

Neyse siz bu faslı geçin de Damad Toker'in senatörlüğünün açıklandığı gün kaleme aldığı fikirlere bakın.. Sonra da Korutürk'e..

Şöyle yazıyor Metin Toker:

«Yerel seçimlerin şu birkaç ay içinde yapılacak olması Türk toplumu için büyük bir şanstır. Çünkü bu seçimlerle Türk halkının eline «bitli yorgan»ı, bugünkü koalisyonu istemediğini en barışçı yoldan gözler önüne sermek fırsatı geçmektedir.»

(.....)

«Böyle önemde, bu anlamda, etkenlikte bir seçimin arefesinde CHP'de görülen nedir?

Kaynatılan cadı kazanları! Kendi adamlarını subaşlarına yerleştirmek isteyen, muhalif bulduklarını eleme hevesinde, örgüt - belediye başkanı anlaşmazlığı, uyuşmazlığı olan her yerde tercihini kendisine yakınlık - uzaklık esasına göre yapan bir genel merkez. Bütün muhalefet platformu genel merkezin ak dediğine kara, kara dediğine ak demekten, genel merkezce tutulmayan her kimseyi tutup tutulanı tutmamaktan ibaret, sorunların derinliğine inemeyip su üstünde yüzen ucuzcu bir muhalefet. Parti dışı prestijini bugünkü durumunda bile onun sayesinde parti içinde mutlak kudretini sürdüren, fakat hem taktikleri, hem stratejisi sıfır bir genel başkan.

Bu, parlak bir manzara değildir ve manzarasını değiştirmek için CHP'nin önünde fazla zaman yoktur. Yerel seçimlerde MC'nin yenilmesi değil, hezimete uğraması lâzımdır. CHP'nin bazı şehirlerde, Menderes'in deyimiyle «odunu aday gösterse» belediye başkanlığını alacağı muhakkaktır. Ama az iştirak, az fark MC'yi lânetleme görüntüsünden kurtaracaktır.

Halbuki, Demirel bilmelidir ki ülkede MC lânetlenmektedir ve başlıca sorumlu olarak o görünmektedir. Ecevit de bilmelidir ki lânetlenmiş bu «bitli yorgan»ın hâlâ Türkiye'nin üzerinde tutulmasına kendisinin becerisizliklerinin, hayallerinin, yeteneksizliklerinin, yeteneksizliklerini bilmeyip bunları telâfi edemeyişinin sebep olduğu suçlaması Demirel'in suçlanması kadar yaygındır.

Sade vatandaş: Ben, siz onlar.. Görev gene bize düşüyor. Nerede CHP adayı göz dolduruyor, oylar ona. Nerede CHP adayı bir falso, oylar MC dışı bir parti adayına: Meşrebinize göre, katılanlardan herhangi birisine. Ama asla MC içi bir partinin adayına!

Bu, inanınız, MC âfetinden kurtulmanın barışçı son yoludur.»

(Hürriyet, 23.10.1977)

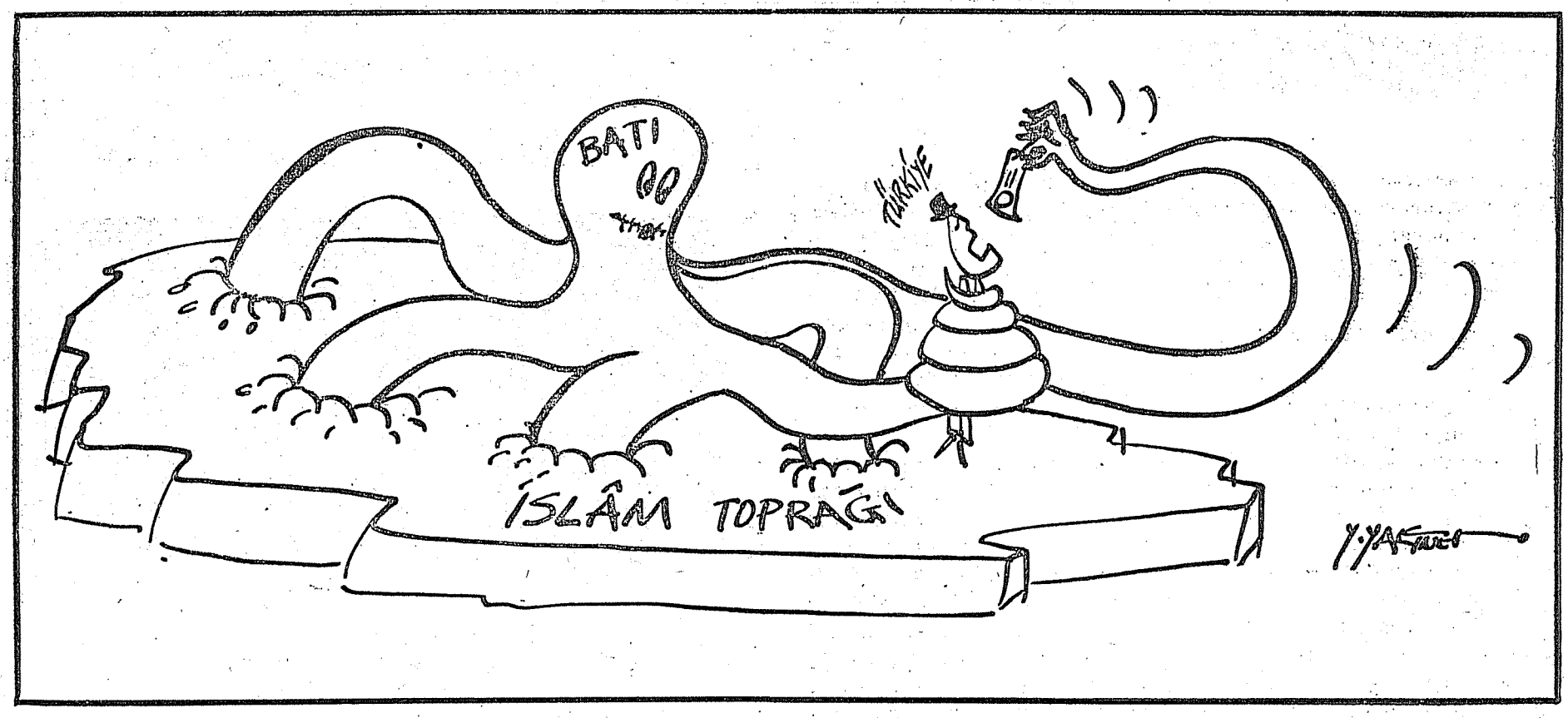

Türkiye ve IMF...

● Gerek Dünya Bankası, gerekse İMF'nin verdiği kredileri zengin ülkeler karşılar. Bu ülkeler içerisinde zengin müslüman ülkeler; Suudî Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arab Emirlikleri vs. vardır. Fakat ip Batı'nın elindedir. Bu yüzden Türkiye 45 milyon dolar kredi almak için binbir müşkilât ile karşılaşırken, İngiltere ve İtalya 2-3 milyar dolar kredi almışlardır.

● Bir başka nokta da şurasıdır: Zengin Arab ülkeleri petrolden elde ettikleri büyük servetleri Batı bankalarına; şu kredi almak için kapılarını aşındırdığımız Batı bankalarına yatırmaktadırlar. Bu bize şunu göstermektedir ki, İslâm Âlemi zenginlik kaynaklarını Batı'nın hesabına harcamaktadır. Bu mes'ele dikkat edilirse sadece Türkiye'nin değil, İslâm Milleti'nin derdidir...

Türkiye iki yüz senedenberi batılılaşma gayretleri içerisindedir. Bu gayret Cumhuriyetten beri daha da artmış, Batı sibirli bir hüviyete bürünerek her türlü dertlerimizin dermanı ve Dünyadaki tek samimi dostumuz olarak kabul edilmiştir. Türkiye asırların düşmanı bu yeni dostu uğruna nice fedekârlıklar göze almıştır. Kendine hiçbir şey kazandırmadığını nice yıllar sonra acı bir şekilde idrâk ettiği bir sürü fedâkarlıklar.

Bu dostluk uğruna bizimle hiçbir alâkası olmayan Kore'de yüzlerce vatan evlâdını kaybetmiş, bununla himbılca öğünmüşüzdür. Bu dostluk uğruna müslüman ülkelerdeki Batı emperyalizmine destek olmuş, Cezâyir'e karşı Fransa'yı tutmuş bunun batıcılık gereği saymışızdır. Bu dostluk uğruna İsrail'i ilk tanıyanlardan olma şerefini (!) kazanmış dökülen müslüman kanıyla âdeta alay etmişizdir. Devirdiğimiz çamlar bir değil ki hangisini sayalım.

Batı bu gönüllü dostuna (!) niye böyle yapıyorsun dememiş mümkün olduğu kadar kelimenin gerçek manasıyla bizden istifade etmeye çalışmıştır Senelerdir kendisini kabir hayatı yaşatan Osmanlı kâbusunun yıkılması sevincine onun yerine kurulan devleti kendi emelleri uğrunda istismar etmenin ilâve sevincini katmıştır. Ve bizim Batı'nın âzad kabul etmez köleleri olan münevverlerimiz de Batıyı kendilerinin gerçek dostu sanmışlardır Bugün artık gerçeği görenler olduğu gibi hâlâ batıyı Türkiye'nin dostu sananlar da vardır. Bu dostluk Batının çizdiği yolda yürüdüğümüz sürece bozulmamıştır. Ama ne zamanki Türkiye bu yoldan ayrılmaya heves etmeye başlamış, dostluk da sarsıntı geçirmeye başlamıştır.

İlk sarsıntı Türkiyenin dostumuz Batı'nın ısrarlı tavsiyelerine kulak asmayarak biraz da sevk-i tabii ile ziraatçılığı bırakıp sanâyileşmeye heves etmesi üstelik son senelerde bir de buna ağır sanâyi hevesini katmasıyla başlamıştır. Halbuki bizi bizden çok düşünen (!) batı ısrarla ziraat ülkesi olarak kalmamızı istemişti. Türkçesi sen benim ziraat ülkem ol ki; hem benim ambarım ol, hem de bana her zaman sanâyi bakımından muhtaç kal ki senin dizginlerini elimden kaçırmayayım demek istemişti.

İkinci sarsıntı, Türkiye'de Batı'nın hiç istemediği bir şekilde islâmî bir cereyanın başlamasıyla meydana geldi. İslâmî fikrin kendi emelleri için ne kadar tehlikeli olduğunu çok iyi idrak eden Batı bunun ortadan kaldırılması için her yolu denemeye başladı, Fakat atı alan Üsküdarı aşmış mıydı ne?

Kıbrıs harekâtı Batı için bir alarm oldu. Dikkat! Türkiye verilen bütün ters ilâçlara rağmen şifâ bulmaya başlıyordu. Batı eski kâbusu tekrar yaşamak istemiyorsa gözünü açmalıydı. Kıbrıs harekâtında senelerce sırt çevirdiğimiz müslüman ülkeler dışında tek dostumuz olmadığı anlaşılıp, da Türkiye'nin istemiyerek de olsa müslüman ülkelerle biraz olsun alâka kurmaya başlaması, Batının korkusu üzerine tüy dikti. Ve senelerin dostluğu bir anda bitti. Bir kahvenin bile kırk yıl hatırı sayılırken, Kore'deki kanların ve Batı'ya senelerce kul köle olmanın hiç hatırı sayılmadı.

Önce silâh ambargosu geldi. Arkasından iktisadî ambargo. Şimdi Batı Türkiye'yi dize getirmek için Türkiye'nin ne ihraç mahsullerini almakta ne de Türkiyeye kredi açmaktadır. Türkiye şu anda büyük bir iktisadî darboğazdadır. Tabii bunda bütün suçu Batıya atmak istemiyoruz. Meselenin bizim hatalarımızı ilgilendiren tarafı saded harici bırakılmıştır. Biz bu yazımızda senelerce bel bağladığımız Batının büyük dostumuz (!) Batının menfaat oyunları bozulunca nasıl aleyhimizde bir haçlı ittifakı kurduğunu anlatmak istiyoruz.

Türkiye bu darboğazdan kurtulmak için IMF den kredi almaya çalışmış ve bu teşekkülün bütün isteklerini kabul etme karşılığında 45 milyon dolar kredi alabilmiştir. Bu kredi karşılığında Türkiye'nin görünen şartlar dışında hangi şartları kabul ettiğini bilmiyoruz. Fakat bu kadarcık bir kredi aldık diye bir zil takıp oynamadığımızın kalışı bizim için gerçekten çok üzücüdür. Gazetelerimizi günlerdir bu kredi haberleri doldurmakta bu kredinin yan tesirleri hakkında yorumlar birbirini takip etmektedir. İbretle seyre değer.

Bu mes'elenin bizim dışımızda bütün İslâm Âlemi'ni ilgilendiren bazı acı tarafları daha vardır. Gerek Dünya Bankası gerekse İMF nin verdiği kredileri zengin ülkeler karşılarlar. Bu ülkeler içerisinde zengin müslüman ülkeler; Suudi Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri v.s. de vardır. Fakat ip batının elindedir. Bu yüzden Türkiye 45 milyon dolar almak için binbir müşkülâtla karşılaşırken, kısa bir süre önce İngiltere ve İtalya 2-3 milyar dolar kredi almışlardır. Bir başka nokta da şurasıdır. Zengin Arap ülkeleri son petrol zamlarından sonra elde ettikleri büyük servetleri Batı bankalarına; şu kredi almak için kapılarını aşındırdığımız Batı bankalarına yatırmaktadırlar Bu bize şunu göstermektedir ki; İslâm Âlemi kaynaklarını Batı'nın daha da ilerlemesi uğrunda hacramaktadır İslâm ülkeleri arası bir ekonomik teşekkülün eksikliğinden büyük zarar görmektedir.

Türkiye şimdi bir yol ayrımına gelmiştir. Önünde iki yol vardır. Bir yol batıya açılmakta diğeri doğuya. Türkiye ya islâmi şuurdan uzaklaştırılacak Batı'nın azad kabul etmez kölesi olmakta devam edecek, bunun karşılığında da onmayacak ve ölmeyecek kadar bir yardım alacak fakat bir dar boğazda daima yalnız bırakılacaktır. Ya da batının gerçek çehresini görerek kendine dönecek, kendi imkânlarını ve akıllı bir siyâsetle dostlarının imkânlarını iyi kullanarak bu dar boğazdan tamamen kurtulacaktır. Birisi kolay, diğeri sarp bir yoldur. Zaman Türkiye'nin hangi yolu seçeceğini gösterecektir.

عجبت ممن يعجز كيف لا يعجز

İslâm yazısına dair

Alfabe değişikliğinde dış Türklerin rolü

CÜNEYD EMİROĞLU

— 1 —

Türkiye'deki yenilik cereyanlarında Dış Türklerin pek büyük bir rolü olmuştur. Ekseriyeti Rus işgâl ve istilâsı altında bulunan dış Türk Dünyası'ndan Türkiye'ye gelenler —umûmiyetle— inkılâpçılar safında yer almış ve yenilik cereyanlarını desteklemişlerdir. Bu durum, sâdece cumhûriyetten sonraki inkılâp hareketlerinde değil, ondan daha önceki yenileşme cereyanlarında da aynen müşâhede edilmektedir. Kırım, Kafkasya, Azerbeycan, Kazan ve hatta Türkistan'dan gelenler içinde fikir adamı sayılabilecek derecede okumuş yazmış bulunanların hemen hepsinin de, içtimâî meselelerimiz üzerinde **«tekâmülcü bir görüşe sâhib olmak»** yerine, aşırı inkılâbçı bir zihniyetin bendesi bulunmaları dikkat çekicidir.

Dış Türk dünyasından gelen eşhâsın umûmiyetle ilerici geçinen garpçılar safında yer almaları sebepsiz değildir. Yeni — eski mücâdelesi Kazan, Kırım, Kafkasya ve Türkistan —hiç şüphesiz Rus tesiriyle— Türkiye'de dahr önce başlamıştır. Bunlar **«kadimciler»** yâni eskiye bağlı olanlar ve **«cedidciler»** yâni yenilik taraftarları olarak çoktan ikiye ayrılmış ve karşı karşıya gelmiş bulunuyorlardı.

Dış Türk dünyasından gelenlerin Türkiye'de katıldıkları ilim ve fikir hareketlerinden biri de eskilerin **«tebdil-i huruf»** dedikleri yazı değişikliği cereyanıdır. Bu cereyanda Dış Türk Dünyası'ndan gelen simâların rol oynamaya başlamaları, sâir inkılâp hareketlerine katılmalarından da eskidir. Denilebilir ki, bunlar, Türkiye'de ilk defa bu meselede rey ve fikir beyânıyla hem harekete öncülük etmişler ve hem de bu onların Türk inkılâp hareketleri içinde katıldıkları ilk hareket olmuştur.

Türkiye'de alfabenin islâhı istikâmetinde ilk hareket, 1862 yılında **«Cemiyet-i ilmiye-yi osmâniye»**'de Münif (Paşa) Efendi'nin verdiği bir konferansla başlamıştır. Bundan bir yıl sonra Rus idaresi altındaki müslüman Türklerden olup Türkiye'ye gelen Ahundzâde Mirza Feth-Alî, Bâb-ı Âli yâni hükümete harflerimizin yenilenmesi mevzuunda bir lâyiha takdim etmiştir.

Mehmed Münif Paşa'nın düşünceleri, eski alfabemizle bir kaç türlü okunması mümkün olan kelimelerin harekelenmek sûretiyle okunmalarının kolaylaştırılması istikâmetindedir. Ahundzâde Feth Alî'nin Bâb-ı Âli'ye takdim eylediği lâyiha ise alfabeyi büsbütün değiştirmeye müncer olacak mâhiyette idi. Bu bakımdan Ahundzâdenin hareketi, alfabe değişikliği mevzuundaki ilk hareket sayılmalıdır. Bu zat, Rusların Kafkas kaymakamı **Grandük Mişel**'in İslâm lisanları tercümanlığı yapmakta idi. 1863 yılında İstanbul'a gelerek Bâb-ı Âli'ye takdim eylediği lâyi-

قال النبي الحسن عليه السلام

١٣٩٧ يوسف

40 HADİS

10

EL - HARBÜ

HUD'ATÜN

Hadisi Şerif

Meâl-i âlisi :

Harb

hîledir.

TÜRKÇE'YE SÛİKASD İSLÂMA SÛİKASDİN BİR CÜZ'ÜDÜR..

LİSÂNIMIZ CÂHİLLERİN TECRÜBE TAHTASI MI?!

Kadir Mısıroğlu

— 3 —

Lisânımızdaki istikrarsızlığın belli başlı âmillerinden biri de ötedem beri mevcud olup, belli bir mânadâ kullanılmakta bulunan kelimelerin inad ve ısrarla başka bir mânâya kaydırılmaya çalışılmasıdır. Bu durum eski metinlerin zamanla yanlış telâkki edilmesi gibi içinden çıkılmaz bir karışıklığa sebep olacaktır. Buna dâir birkaç misâl zikredelim.

Epeyden beri **«şüphe»** yerine ikâme edilmeye çalışılan **«kuşku»** kelimesi **«endişe»** mânasında ötedenberi müstâmel olan bir kelimedir. Bunun şüphe ile hiçbir alâkası bulunmadığını, sokaktaki adamın lisan bilgi ve anlayışıyla dahi kavranması mümkündür. Aynı şekilde **«ilişki»** asla **«münâsebet»** değildir. İlişmek, sataşmak mânasınadır. İliştirmek de iğreti tutturmak, demektir. Böyle bir kelimeyi münâsebet yerine ikameye çalışmaktaki câhilâne inad, kasıtsız olamaz.

Lisanda içinden çıkılmaz bir anarşiye sebep olmak maksadiyle girişilen bu hareketin misalleri saymakla bitmez. Meselâ, herkesin bildiği gibi bir sual edatı olan **«neden»** in **«sebep»** yerine ikamesi bir mantıksızlıktır. Ötedenberi bildiğimiz ve kullanageldiğimiz **«kuşak»** kelimesini de hiçbir münâsebeti bulunmayan **«nesil»** yerine oturtmaya çalışmak aynıdır.

Bugün **«amme»** karşılığında **«kamu»** kelimesi kullanılmaktadır. Bu da Türkçemizde ötedenberi mevcud olan fakat bugünkü istîmâl tarzından farklı bir mânâda oturmuş ve istikrar kazanmış bir kelimedir. Cühelâ, bugün ona izafe etmek istediği **«amme»** mefhumu ile onun ifâde eylediği gerçek mânâ arasındaki farkı — hiç şüphesiz — kasden görmemezlikten gelmektedir. Esâsen onlar yaptıkları değişikliklerle lisanın selim muhâkeme ve derin tefekküre gayri müsâid bir hale gelmesinden hiçbir endişe duymamaktadırlar. Zira ne selim muhâkemeye ve ne de derin tefekküre ihtiyaçları vardır. Kitleler ne kadar câhil olurlarsa, o kadar kolay güdülebileceğinden kendilerine itiraza muktedir eşhâsın vücûd bulmasından korkmaktadırlar. Bu yüzdendir ki; lisanımızı sokaktaki en câhil bir insanın idrak seviyesine ve onun tanıyabildiği basit mefhumlara inhisar ettirmek istiyorlar.

Kamu kelimesi lisanımızda ötedenberi **«bütün»**, ve **«hep»** mukabili kullanılmıştır. Türkçemizin muhalled (ölümsüz; klâsik) şâirlerinden Fuzûlî:

«Kamu bimârına canan»

mısraında veya yine klâsik metinlerimizden olan Mevlid-i Şerif'de Süleyman Çelebi merhûm:

«Kamusun görüp geçti öte»

derken bu kelimeyi **«bütün»** ve **«hep»** mânâlarında kullanmışlardır.

Bu kelime **«amme»** karşılığında yerleşince, müstakbel vatan çocuklarının zikrettiğimiz metinleri nasıl telâkki edeceklerini tasavvur buyurunuz!

Aynı şekilde **«bay»** kelimesinin de **«erkek»** i ifâde etmekle hiçbir alâkası yoktur. Bu kelime de lisânımızda ötedenberi mevcûd olup **«zengin»** karşılığında müstakar bir sûrette kullanılmakta idi. Daha dünün şâiri olan Ziya Paşa:

«Çün bây-ü gedâ hâke beraber girecektir»

yâni zengin ve fakir toprağa aynı şekilde konulacaktır, derken bu kelimeyi — doğru olarak — **«zengin»** karşılığında kullanmıştır.

Ötedenberi lisânımızda mevcûd olan ve asılları arabça bulunduğu halde tamamen türkçeleşmiş bulunan kelimelerden başka, böyle aslı da türkçe olan pek çok kelimenin de inkılâp yobazlarının hışmına uğramış bulunduğunu, zikrettiğimiz şu birkaç misâl bile göstermektedir. Demek ki; onların kasdı, sâdece lisânımızdaki islâmî menşeli kelimeleri ortadan kaldırmak olmayıp - türkçe kelimelere tasallutlarından anlaşılacağı üzere - tefekkür hayatımızdaki istikrar ve insicamla tarihî devamlılık şuûrumuzu zaafa uğratmaktır. Böyle olunca, din ve tarih şuûruna bağlı herhangi bir kimsenin bu hareketi tasvib etmesine imkân var mıdır?!

Böyle bir tasvib hastalığına tutulmuş azın azı bir topluluk istisna edilirse, din ve tarih şuûruna bağlı olanlarca, lisânımızdaki bu câhilâne tasarrufa, karşı bir his taşındığı muhakkaktı. Ancak pek çoğumuz dâvâmızın bir emri ve icâbı olan bu hissi, hayatımıza irâdî bir sûrette aksettirmiyerek devrimbazların dümen suyunda gitmekteyiz. Onların yaşlıları bile, alışkanlıklarına rağmen kendilerini zorlayarak bir yığın piç ve asâletsiz kelimelerle konuşmaya çalışırken, bizim dâvâmızın bir emri ve icâbı olan **«karşı koyma»** şuûrunu gösteremeyişimiz hazindir. Asıl acı olan da budur. Milletin dini, târihi ve müstekar bütün mânevî varlıklarına düşman olanlar, şuûrlu ve tezatsız olarak vâzifelerini yapmaktadırlar. Peki ya biz?!..

haya, kendi icâdı olan bir alfabe de eklemiştir. Onun lâyihasında «yazı şekillerinin dine teallûkü yoktur ve İslâm yazısı diye bilinen yazının harfleri İslâm'dan sonra pek çok değiştirilerek muhtelif yazı şekilleri meydana getirildiğinden bunların değiştirilmesinde şer'ân bir mâni bulunmadığı» iddia olunuyor idi.

Bu lâyiha Cemiyet-i İlmiyye-yi Osmaniye'de müzâkere ve münâkaşa edilmiştir. Bu müzakerelerin bir kısmına bizzat **Ahundzâde Feth-Ali** de katılmıştır. Neticede bu zâtın îcâd ettiği harfler kelimelerin doğru okunmasını sağlamak yönünden takdire şâyan görülmekle beraber yine de yazımızda herhangi bir değişikliğin yapılması düşünülmemiştir. Ancak bu tarihten sonra neşredilen bazı kitablar —ihtimal bu lâyihanın veyahud da Münif Paşa'nın tenkidleri sebebiyle— okuyuşu kolaylaştırmak gibi bir maksadla harekeli olarak basılmakla iktifa olunmuştur.

Ahundzâde'nin îcâd ettiği harflerle kelimelerin doğru okunmakla beraber bunların da mevcûd alfabe derecesinde külfetli bulunduğu beyân edilerek teklif kabul edilmemiştir.

(Devamı Var)

DÜNDEN YARINA

(Baştarafı 5. Sayfamızda)

du. Elbise, silâh dersen hepsi çiçek gibi giyinip kuşanırlardı.

⁂

Böyle kötülük dolu bir fitnenin yeryüzünden kalkmasına şükürler ettim. Başını getirene, onun kısrağı ile yüz altın bahşiş verdim. Her yerde dalkavuk eksik olmaz, bilhassa ümerâ yanında. Bunlar:

«— Efendi, kısrağı neden verdiniz. Ona yüz altın bahşiş yetişirdi. O kısrak cins hayvandır, bin altın eder» dediler.

«— O kısrak cins olaydı, sahibini ele vermezdi.»

Deyip hasetçileri mat ettim. Cevap vermeye mecalleri kalmadı.

⁂

Efendisinden böyle ikram gören yiğit, onun için kendini ateşe atar, cesaretini gevşetmez, Hikmetü'r-ricâl takla'u'-l-cibâl, bundan olur.

⁂

Paşa'mızın bu son sözüne «ulü'l-emr» olanlar veya oldum diyenler iyice dikkat etse gerektir. Demek ki, «erlerin şevk ü gayreti» ile «dağları yerinden oynatmak» isteyenlerin, önce «yiğitler»i bulması, sonra da o yiğitleri «ikram» ile kendine bağlaması gerekirmiş.. İkramların «koyun çelebiler»e ve «dost ü yarana» dağıtılıp da «yiğitler»den iş beklenmesinin, tabiat kanunlarına bile aykırı olduğu cümle âlemin mâlumu imiş..

⁂

Barbaros Hayreddin Paşa efendimize rahmetler olsun. Onun canlara can katan bahsine, bir mektubunu okuyarak son verelim. Kendisinden teslim olmasını isteyen İspanyollara şöyle cevap vermektedir:

⁂

«Ey mel'un-u ebediler ve ey hınzır-ı sermediler. O sizin, helâk eyledik deyû övündüğünüz yiğitlerimizin hepsi, cennet-i âlâda makamlarını bulup muradlarına nâil oldular. Bizler dahi onların nâil oldukları mertebeyi özleriz. Öyle ölüm ancak talihli kula nasip olur. Elhamdülillâh biz ümmet-i Muhammed'den ve sünnet-i cemaatteniz. Hayatımız da pâk memâtımız da. **Öyle olunca bizim ne ölümden ne de sizden korkumuz yoktur.** Hemen elinizden geleni geriye komayın. Bildiğinizden kalmayın. Siz azizlerden yardım istiyor iseniz, biz bütün kâinâtı yoktan var eden, zevalsiz Mâbud'umuzdan isteriz. Siz de **inşaallah bizim ne mertebe er olduğumuzu göreceksiniz»**

M.E.D.

KIZILIRMAK HOLDİNG

sizlere FABRİKA YAPAN FABRİKA KURUYOR

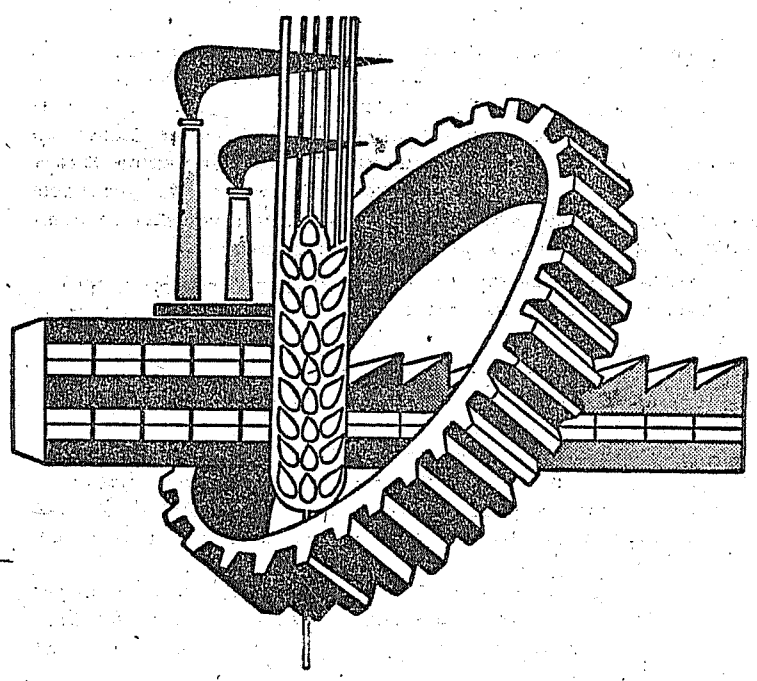

ORTAK OLUNUZ!..

ORTAĞIN

Adı ve soyadı : .....

Baba Adı : .....

Doğum Yeri ve Târihi : .....

Alacağı Hisse Adedi (1 Hisse 1000 TL.) .....

Adresi : .....

.....

FAZLA BİLGİ İÇİN MÜRACAAT : Kızılırmak Holding A.Ş. ÇORUM

ÖDEMELER (Türkiye'dekiler) **İÇİN :** Vakıflar Bankası Çorum Şûbesindeki 60-15001 numaralı döviz hesâbı 00-19 numaralı mevduat hesâbı

ALMANYA İÇİN MÜRACAAT : 5 Köln 60
Flora Str. 33-35

ADESE
MEHMED SAFFET

(Baştarafı Arka Kapakda)

müslümanlara yabâniliği kat kat fazla bulunduğu bilinen mason ve komünistlerin cenâze namazları (!) ne demek oluyor?.

4 — Bir mason vatandaşın müslüman kabristanına defnedilmesi (meselâ Karacaahmed mezarlığına gömülmesi) şer'an câiz midir?. Diyânet Riyâset-i Celilesi buna nasıl fetvâ verecekdir? Diyânete göre masonlar müslüman mıdırlar?..

5 — Erzurum'un köyündeki bir imam efendi hakkında hilâle göre ve lâik rejimin bozuk takviminden bir gün evvel bayram yapdı diye, tahkîkat açmakdan söz edilebildiği kadar; müslüman musallasında mason cenâze namazı kıldıran imamlar için de tahkîkat bahis mevzuu edilebilecek midir?.

6 — Lâik rejimin bozuk takvimlerine değil de hilâle göre bayram yapmayı, «kendini bilmezlik» olarak tavsîf buyuran Reis Beyefendi, acaba müslüman ma'bedlerinde mason vatandaşlara merâsim icrâ edip onları müslüman kabristanlarına defneden kendi me'murları hakkında da aynı tavsifatda bulunabilecek midir? Yoksa işin içine mason vatandaşlar gibi imtiyazlılar girince, onlara, müslümanlara yüklenmenin kolaylığıyla mukâbele zor mu görünecekdir?.

7 — Bir kiliseye mason bir vatandaşın meyyiti getirilse, ve hristiyânî merâsim istenip sonra da Hristiyan kabristanına defni arzu edilse, acaba o kilise buna müsâade mi eder; yoksa, «siz yanlış geldiniz, bu ma'bedin bir haysiyet ve şerefi var, siz masonik bir merâsimci bulun ve mason kabristanı nerede ise oranın yolunu tutun!» mu der..

8 — İslâm ma'bedlerinin şeref, haysiyet, izzet, şahsiyet ve ismetini bile düşünmekden âciz, İslâm kabristanlarında yatan ecdâdımızın kemiklerini sızlatacak fiilleri irtikâbdan bîpervâ kişiler, şu halleriyle iftihar edebilecekler midir?..

Eğer Diyânet Dâiresi lâik rejimin emniyet sibobu değil de, istiklâliyet sâhibi bir er kişi makâmıysa; ve Ankara'lı mason ağaların fincancı katırlarından ürkmiyen yürekliler yuvası ise, bu suallere tek tek cevâb vermelidir..

Asırlarca **ER KİŞİ NİYETİNE** deniyorken, artık **MASON KİŞİLERİN NİYYETİNE** deyişler de mi duyulacakdır?.

Ne zulmetdir çöken, İslâm'a İslâm'ın diyârında!...

BUYRUN CENÂZE NAMAZINA

Artık mason ölülerinin de müslüman musallasından geçdiğine şâhid olunmaya başlandı. İsterseniz günlük gazetelere kadar alâmeleinnâs akseden şu ilâmı bir okuyalım:

«VEFAT
Türk Masonları Büyük Üstadı
HAYRULLAH ÖRS

8 Ekim 1974 günü vefat etmişdir. Cenâzesi 9 Ekim 1977 Pazar günü öğle namazından sonra Kadıköy Osmanağa Câmiinden kaldırılarak Karacaahmed mezarlığında Hakkın rahmetine tevdi edileeckdir. Elem verici haberi kardeşlere duyururuz.

TÜRK MASONLARI BÜYÜK LOCASI»

Şimdi okuyucularımızın aklına hemen şu sualler gelecekdir: Bir masonun cenâze namazı nasıl kılınır; bir mason nasıl müslüman kabristanına defnedilir; bir mason Hakkın rahmetine nasıl tevdi edilir?

Doğrusunu isterseniz bu suallere bir cevab bulmalıyız. Lâik - demokratik bir rejimde mason vatandaş demek, en imtiyazlı, en kalburüstü ve en «sayın» vatandaş demekdir. Ancak bir de, lâik - demokratik ve hukukçu rejimlerde, vatandaşların **«eşitliğinden»** bahsedilir durur.. Kim bilir, belki de bu eşitlik iktizâsı, her vatandaşın müslüman musallasında bir müddet yatırılıp **«er kişi niyetine!»** denilerek namazının kılınması gerekmektedir!

Eşitlik var ya.. Sonra **hukuk devleti** oluşla öğünüyoruz.. Mâdem böyle, mason değil de **«Türk Masonları Büyük Üstadı»** da olunsa, hukûkun üstünlüğü prensibi işleyip çalışmalıdır!..

Fakat akla şu da geliyor : Mâdem **eşitlik** iktizâsı (!) mason meyyitleri kubura (kabirlere) intikâl etmeden câmi önlerinde Şeriatin bir emri olan cenâze namazı merâsiminden geçiriliyor, öyle ise müslümanlar da mason âyinlerinde bulunup oralardan geçmek isteseler ne yapılır?. Acaba mason âyinlerine kapı aralığından baş uzatmak bir hâricî, (mason olmıyan) için mümkin midir?

Mason vatandaşların Şeriatı hiç sevmedikleri, bir numaralı Şeriat düşmanı oldukları cümlenin ma'lûmudur. Hâl böyle iken, mason meyyitleri kubûra (kabirlere) intikâl etmeden neye câmi musallasına gelirler?.. Burada pek ince bir masonik siyâset vardır. Bakınız nasıl: Mason meyyitleri cenâze namazı kılınıp İslâmî merâsimle kubûra (kabirlere) intikal edince, halk üzerinde, masonların **gayr-i müslim** olmadıkları intibâı uyandırılmış olacakdır. Sonra mı?. Sonra da, müslümanların arasında, içinde, hattâ hükûmet e devlet başlarında rahat rahat oturup, **«aziz dinimizli»** mesajlar bile neşredebileceklerdir.. Hattâ, masonların içinde **«İslâm mücâhidi»** ilân edilenleri bile duymadık mı?.. Amma, mason meyyitleri kubûra (kabirlere) intikâl etmeden Şerîat merâsiminden geçmeyip müslüman kabristanına da gömülmezlerse, bu takdirde halk, onların **gayr-i müslim** olduklarına dâir müşahhas deliller yakalamış olur.. Böyle olunca ne olur?.. Şu olur: Masonların müslüman olmadığını apaçık gören halk, onlara Agop, Yorgi, Kristin v.s. gözüyle bakar!. E, halk bu gözle bakınca da, Ankara'da bir sürü masonun reislik yapıp halkı rahat rahat idâresi elbette kolay olmaz...

Halbuki, **«laik - demokratik hukuk düzeninde»** apaçık hareket edilse; Şerîati sevmeyen, İslâm'a çağdışı gözüyle bakan dinsiz vatandaşların, alenen **«ben dinsizim»** demeleri devri başlasa, ne iyi olur.. Bazı Avrupa ülkelerinde, vatandaş dinsizse, dindarlara yapılan meyyit merâsimlerine hiç lüzum görülmeden, fırınlanıp külü bir şişeye konuyor ve mes'ele de hallediliveriyormuş..

Şu memleket dinsiz vatandaşların **mert ve erkeğine** hasret gidecek vesselâm!..

Eski tüfeklerden Hikmet Kıvılcımlı da, bundan 5 - 6 sene evvel musalla taşına getirilmiş ve namazı kılınmışdı!. Ancak, Kıvılcımlı vasiyet etmiş: Demiş ki, **«beni ölünce yıkamıyacaksınız; urbalarımı çıkarmadan öylece gömeceksiniz!»** Adam kıpkızıl komünistdi ama, inancı istikâmetinde vasiyet edebilen mert bir münkirdi. Kıvılcımlı'yı da, gasl etmeden, urbalarını bile çıkarmadan, hattâ boynundaki gravatıyla tâbûta koyup musallaya getirdiler.. Halbuki **«beni gasl etmeyin, urbalarımı da çıkarmayın!»** deyişi, **«İslâmî merâsim istemem, beni bir dinsiz olarak toprağa gömün!»** demekdi.. Fakat bizim odunlarda şer'î incelik, şer'î hassâsiyet ve haysiyet ne gezer.. Gasledilmemiş, urbalı - gravatlı komünisti, musalla taşına gelmiş diye namazlayıp duâladılar, allayıp pullayıp omuzladıkları gibi götürdüler...

«Olur mu canım?» deyip, lütfen hayret etmeyiniz. Bu anlatdığımız, 971 - 72 lerde aynen vâki olmuşdur.

Biz şimdi herhangi bir mason, komünist ve dinsiz bir T.C. vatandaşını hedef almadan, umûmî olarak şu suallerimize cevâb aramak hakkına sâhib olmalıyızdır. Lâik rejimin yüksek Diyânet makamı da bu sualleri fetvâlarsa memnûn ve mesrûr oluruz.

1 — Hem mason hem müslüman olmak, hem siyah hem beyaz olmak gibi mümteniatdan ise, câmi işlerine bakan Ankara Diyâneti, müslimînin musalla taşlarına kimlerin yatırılacağını bilemiyor mudur?

2 — İslâmiyet'de, **müslüman olmıyanların cenâze namazını kılmak** diye bir garîbeye, Diyânet Başkanlığınca hangi eserde veya fetvâ kitabında rastlanmışdır?. 14 asırdır, müslüman musallalarında benzeri haller görülmüş müdür?

3 — Ankara Diyânetinin karışdığı câmilerimizin herhangi birine âid musalla taşına, bir hristiyan, bir mûsevî meyyiti de getirilip konsa, bunların da cenâze namazı kılınacak mıdır?.. Kılınmıyacaksa, kitâbî olanlara nazaran

(Devam 15. Sayfada)

Sebil
herşey hak için
Haftalık, tarafsız siyâsî edebî tarihî gazete
Yıl: 2 Sayı: 96/ Fiyatı: BEŞ LİRA
Sâhib ve Başyazarı: KADİR MISIROĞLU
İDAREHANE: Vilâyet Hanı Kat: 3
Nu: 204 - 207 — İstanbul Tel: 26 38 96
ABONE: Yıllık 200 TL. 6 aylık 100 TL.
Posta Çeki Numarası: 97446
Dizgi: Sebil Mat Baskı: Fazilet Mat.
Umûmî Tevziat: UKAZ

سبيل
الكل في سبيل الحق
جريدة إسبوعية سياسية مستقلة، تاريخية أدبية
ص.ب: ٨٠٨ استانبول - تركيه

Sebil
Political and Literary Weekly
Phone: 0531 - 85033
Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
Representative of Germany
33 Braunschweig Ekbert Str. 24
An independent Muslim Historical,
Postscheckkonto Nr. 37938 — 300 Hannover
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
P.O. BOX 808 İstanbul/TURKEY